

BROTTSPÅFÖLJDS-
MYNDIGHETENS
STATISTISKA ÅRSBOK 2015

RISE

BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

statistiska uppgifter 2015

SERIEN STATISTIK FRÅN BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

utkommer årligen i tryckt form på finska och i nätversion på finska, svenska och engelska under adressen www.rikosseuraamus.fi

Brottsförjldsmyndigheten
Centrala förvaltningen
Fågelviksgränden 4, 00530 Helsingfors, Finland
tel. +358 29 56 88500, fax +358 29 56 65440
kirjaamo.rise@om.fi
www.rikosseuraamus.fi

Text, diagram och tabeller

Marja-Liisa Muiluvuori
Peter Blomster
Tuomas Laurila
Raino Lavikkala
Henrik Linderborg
Sasu Tyni

Ombrytning och layout

Juvenes Print, Iiris Väistölä

ISSN

ISSN 2242-6957

Innehåll

Begrepp

Förteckning över tabeller

Fångvård

Samhällspåföljder

Förteckning över diagram

Förord	1
1 Om påföljder	2
1.1 Allmänna drag i påföljdssystemets utveckling	2
1.2 Verkställighet av påföljder	2
2 Fångvården	4
2.1 Utvecklingen av antalet fångar	4
2.2 Fångpopulationens struktur	5
2.3 Ordning och säkerhet	8
2.4 Fångarnas sysselsättning	9
2.5 Återfallsbrottslighet hos frigivna dömda fångar	11
3 Samhällspåföljder	12
3.1 Antalet samhällspåföljdsklienter	12
3.2 Klientstrukturen vid samhällspåföljder	14
3.3 Samhällspåföljdsklienternas sociala ställning	16
3.4 Samhällspåföljdsklienternas aktiviteter	16
3.5 Sanktioner som tillämpas vid samhällspåföljder	16
4. Samhällstjänst	18
4.1 Samhällstjänstens andel av den totala mängden av påföljder	18
4.2 Påföljdsutredningar vid samhällstjänst	19

4.3	Verkställighet av samhällstjänst	20
4.4	Verkställighet av samhällstjänst	21
4.5	Längden av verkställighet	21
4.6	Innebörden av samhällstjänst	22
4.7	Att klara av samhällstjänst	23
4.8	Samhällstjänst som tilläggsstraff till villkorligt fängelse	24
4.9	Tjänstgöringsplatser	25
	Tabeller	27

Begrepp

Övervakning av den som dömts till villkorligt fängelsestraff

Den som begått ett brott innan han eller hon fyllt 21 år kan vid sidan av villkorligt fängelse dömas till ett år tre månader övervakning. Övervakning döms ut om detta anses främja gärningsmannens sociala utveckling och förebygga nya brott.

Övervakning av villkorligt frigiven

Det är nästan utan undantag bara en viss del av ett fängelsestraff som ska avtjänas på anstalt. Villkorlig frigivning innebär att den som dömts till ovillkorligt fängelsestraff frigives för att avtjäna resten av straffet i frihet. Den villkorligt frigivne ställs under övervakning om prøvotiden överskrider ett år, om brottet begåtts innan gärningsmannen fyllt 21 år eller om den intagne själv begär om det.

Anstaltstid

I publikationen används begreppet anstaltstid i två olika betydelser: som en ackumulation av frigivna under året och som ett tvärsnitt av de intagna som befann sig på anstalt den 1 maj. Dessa uppgifter avviker eftersom de ackumulativa uppgifterna accentuerar korta straff och tvärsnittet långa straff.

Ungdomsstraff

Ett experiment med ungdomsstraff som inleddes 1997 upphörde i slutet av 2004. Lagen om ungdomsstraff trädde i kraft den 1 januari 2005 och straffet utvidgade till hela landet. Ungdomsstraff kan dömas ut för brott som begåtts innan gärningsmannen fyllt 18 år om böter anses vara en otillräcklig påföljd och om vägande skäl inte kräver att ovillkorligt fängelsestraff ska dömas ut. Minst fyra månader och högst ett år ungdomsstraff ska dömas ut. Ett ungdomsstraff omfattar sammanträden med övervakaren, vägledning och stöd som ska främja den sociala handlingsförmågan och orientering i arbetslivet.

Bötesfånge

Den som avtjänar förvandlingsstraff för böter kallas för bötesfånge. Den som dömts till böter men som inte har betalat böterna döms till förvandlingsstraff.

Häktad

Intagna som misstänks för ett brott kallas för häktade. En domstol beslutar om häktning. Den som häktats för ett brott ska i regel omedelbart föras till en anstalt som godkänts av justitieministeriet för förvaring av häktade. Tiden för frihetsberövande ska dras av vid straffverkställigheten.

Övervakningsstraff

Lagen om övervakningsstraff trädde i kraft den 1 november 2011. Ett övervakningsstraff kan dömas ut i stället för fängelsestraff på högst 6 månader när det finns laga förhinder för samhällstjänst. Tidigare fängelsestraff, ti-

digare övervakningsstraff eller brottets karaktär kan förhindra att övervakningsstraff döms ut. Ett övervakningsstraff ska också vara motiverat med hänsyn till att den dömdes sociala färdigheter ska upprätthållas och främjas. Vid övervakningsstraff är den dömdes rörelsefrihet utanför lägenheten begränsad till de tidpunkter som bestäms av en tidsplan. Användning av rusmedel är förbjuden under hela strafftiden. Den dömda övervakas med tekniska medel men också genom oväntade besök i lägenheten.

Övervakad frihet på prov

En fånge kan försättas i övervakad frihet på prov tidigast ett halvt år före villkorlig frigivning. Under frihet på prov ska skyldigheten att stanna i lägenheten eller på förläggningsplatsen iakttas. Dessutom ska den intagne iaktta verksamhetsskyldighet enligt en tidsplan som görs upp per vecka. Det krävs att den intagne iakttar nykterhet. Det övervakas på flera sätt hur villkoren för frihet på prov iakttas.

Dömd fånge

Dömda fångar är de intagna som avtjänar ovillkorligt tidsbestämt fängelsestraff eller fängelse på livstid.

Återfallsbrottslighet hos dömda fångar

Återfallsförbrytare är enligt den statistiska årsboken de personer som efter frigivningen har gjort sig skyldiga till minst ett nytt brott som lett till ett lagakraftvunnet ovillkorligt fängelsestraff eller en dom till samhällstjänst. Uppföljningstiden inleds från och med dagen för frigivningen och löper ut den första dagen då ett brott begås eller den uppföljde avlider. Utländska medborgare är inkluderade i materialet förutsatt att de har ett finländskt personnummer.

Samhällstjänst

Samhällstjänst kan dömas ut i stället för högst åtta månader fängelse. Straffet består främst av oavlönat allmännyttigt arbete. Det förutsätter att den dömda lämpar sig för samhällstjänst och samtycker till tjänsten. Brottspåföljdsmyndigheten ska göra upp en påföljdsutredning och en domstol fattar slutgiltigt beslut om samhällstjänst. Längden av samhällstjänst varierar mellan 14 och 240 timmar. Samhällstjänst kan också dömas ut som ett tilläggsstraff till villkorliga fängelsestraff som överskrider ett år. Då varar tjänstgöringen från 20 till 90 timmar.

Det genomsnittliga antalet dömda som avtjänar samhällspåföljder

Metoden att kalkylera genomsnittet av personer som avtjänar samhällspåföljder ändrades 2012. Tidigare beräknades antalet verkställigheter, nu granskas antalet klienter. På grund av ändringen sjönk genomsnittet med ca 200-300 personer. Om någon ska samtidigt avtjäna flera verkställbara domar av ett och samma slag av påföljd beaktas han eller hon bara en gång i snitt. Om någon ska samtidigt avtjäna flera olika slag av påföljder beaktas han eller hon alltså separat för varje enskild påföljd.

Förteckning över tabeller

Fångvård

1. Intagna på straffanstalter i början och slutet av året enligt kön, fånggrupp och anstaltstyp, 2015
2. Det dagliga genomsnittet av fångar enligt fånggrupp, perioden 2006–2015
3. Genomsnittet av häktade och dömda fångar som inte fyllt 21 år, perioden 2006–2015
4. Fångar som under året anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, kön och anstaltstyp, 2015
5. Fångar som anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, perioden 2006–2015
6. Fångar som under året frigivits enligt frigivningsgrund, kön och anstaltstyp, 2015
7. Dömda fångar som under året frigivits enligt avtjänad strafftid, kön och anstaltstyp, 2015
8. Längden av förvandlingsstraff för böter som under året löpte ut, 2015
9. Fångar som under året frigivits från straffanstalt enligt fånggrupp och kön, perioden 2006–2015
10. Avtjänad tid på straffanstalt hos frigivna dömda fångar (i procent), perioden 2006–2015
11. Villkorligt frigivna, perioden 2006–2015
12. Antalet livstidsfångar i början av året, antalet livstidsstraff som inleddes under året, antalet frigivna livstidsfångar och genomsnittslängden av avtjänade straff, perioden 2006–2015
13. Övervakad frihet på prov, perioden 2007–2015
14. Primärt brott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
15. Dömda fångars åldersgrupper den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
16. Prognostiserade intagningstider för dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
17. Antalet intagningar hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
18. Genomsnittet av utländska fångar enligt fånggrupp och deras andel av samtliga fångar, perioden 2006–2015

19. Primärt brott hos utländska dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
20. Medborgarskap hos utländska fångar den 1 maj 2015
21. Permissioner, perioden 2006–2015
22. Rymningar och otillåtna avvikelser, perioden 2006–2015
23. Fångarnas användning av tiden, perioden 2006–2015 (procent)
24. Fångar och fängelser 1976–2015
25. Återfallsbrott (procent) hos dömda fångar som frigavs under perioden 2006–2010 under en observationsperiod på fem år enligt kön, ålder och antal intagningar

Samhällspåföljder

26. Dagligt genomsnitt av samhällspåföljds klienter, perioden 2006–2015
27. Verkställighet av samhällstjänst, perioden 2006–2015
28. Övervakning av villkorligt frigivna, perioden 2006–2015
29. Övervakning av dömda till villkorligt fängelse, perioden 2006–2015
30. Verkställighet av ungdomsstraff, perioden 2006–2015
31. Verkställighet av övervakningsstraff, perioden 2012–2015
32. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter vid slutförda påföljder, perioden 2009–2015 (procent)
33. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
34. Samhällspåföljds klienternas könsfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2006–2015
35. Socioekonomisk bakgrund hos personer som utförde samhällstjänst den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
36. Socioekonomisk bakgrund hos övervakade villkorligt frigivna den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
37. Socioekonomisk bakgrund hos övervakade villkorligt dömda till fängelse den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
38. Socioekonomisk bakgrund hos personer som avtjänade ungdomsstraff den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
39. Socioekonomisk bakgrund hos personer som avtjänade övervakningsstraff den 1 maj, perioden 2012–2015 (procent)
40. Samhällspåföljds klienter som deltog i programverksamhet vid påföljder som slutfördes under perioden 2011–2015
41. Tillämpning av sanktioner och åtgärder vid samhällspåföljder under perioden 2006–2015

Diagramförteckning

1. Intagna från frihet till fängelse under året, frigivna och genomsnittet av fångar, perioden 2006–2015
2. Primärt brott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)
3. Prognostiserade anstaltstider för dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015
4. Genomsnitt av utländska häktade och dömda fångar och deras andel av samtliga fångar i genomsnitt, perioden 2006–2015
5. Permissioner under perioden 2006–2015
6. Fördelning av fångarnas användning av tiden under vardagar 2015 (i aktiviteter n= 1605 fångar i genomsnitt per vardag)
7. Dagligt genomsnitt av samhällspåföljds klienter, perioden 2006–2015
8. Genomsnitt och andel av fångar och samhällspåföljds klienter under perioden 2006–2015
9. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter (procent) i påföljder som slutfördes under perioden 2008–2015
10. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning (procent) den 1 maj, perioden 2006–2015
11. Antalet förvandlingsbara domar och användningsgraden av samhällstjänst enligt primärt brott under perioden 2004–2014 (källa: Statistikcentralen)
12. Domar till samhällstjänst som skulle verkställas 2015 enligt primärt brott, samtliga domar (n=2329) och domar som tilläggsstraff (n=306)

Förord

Syftet med den statistiska publikationen är att ge mångsidig information om Brottspåföljdsmyndighetens klient- och fångantal, klientstruktur och verksamhet. Publikationen ska ge en aktuell bild av brottspåföljdssektorn men också en möjlighet att följa med hur sektorn har utvecklats under de senaste tio åren.

Den statistiska publikationen innehåller uppgifter om fängelsestraff och samhällspåföljder. Publikationen innehåller uppgifter om antalet klienter och om hur det förändrats. Också statistiska uppgifter om verkställigheten och fångarnas användning av tiden presenteras.

De statistiska uppgifterna grundar sig på de informationssystem som Brottspåföljdsmyndigheten har till sitt förfogande. På grund av begränsningar i informationssystemen är de tidsserier som gäller samhällspåföljder inte i alla avseenden kompletta.

Publikationen riktar sig till den egna organisationen i brottspåföljdssektorn, men vi har också tänkt att den ska besvara de vanligaste frågorna om fångar och brottspåföljds klienter som ställs av andra personer och organisationer som är intresserade av Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet.

Den statistiska publikationen innehåller vanligen en översikt över något särskilt ämnesområde. I denna publikation fokuserar vi på samhällstjänst.

1. Om påföljder

1.1 Verkställighet av påföljder

De påföljder som verkställs av Brottspåföljdsmyndigheten kan indelas i fängelsestraff och samhällspåföljder som ska avtjänas i frihet. Samhällspåföljderna omfattar samhällstjänst, övervakningsstraff, övervakning av personer som dömts till villkorligt fängelsestraff, ungdomsstraff och övervakning av villkorligt frigivna. Byråerna för samhällspåföljder svarar för verkställighet av samhällspåföljder. Fängelserna svarar för verkställighet av ovillkorliga fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter som dömts ut av domstolar. Dessutom har fängelserna hand om verkställighet av häktning tillsammans med polisen.

I början av 2010 inrättades Brottspåföljdsmyndigheten, en ny myndighet i brottspåföljdssektorn i Finland. Myndigheten består av det forna Brottspåföljdsverket och kriminalvårdsväsendet och fångvårdsväsendet som lydte under verket. Efter reformen indelas Finland i tre brottspåföljdsregioner: Södra Finland, Östra och Norra Finland, och Västra Finland. Basenheter vid Brottspåföljdsmyndigheten är byråer för samhällspåföljder och öppna och slutna fängelser. I slutet av 2015 fanns det totalt 15 byråer för samhällspåföljder och 26 fängelser i hela landet. Totalt 70 procent av fångplatserna fanns på slutna anstalter och 30 procent på öppna anstalter eller öppna fängelseavdelningar.

1.2 Allmänna drag i utvecklingen av påföljdssystemet

I takt med den nya fängeslagen 2006 övergick vi till enhetlig och systematisk verkställighet. I samband med fängeslagen reformerades också bestämmelserna om villkorlig frihet. Övervakad frihet på prov infördes. En fånge kan frigges på prov tidigast sex månader före tidsbestämd villkorlig frigivning. Verksamheten med frigivningsenheter inleddes dessutom 2011. Denna åtgärd var relaterad till tanken om behärskad och successiv frigivning. Förvandlingen av obetalade böter till fängelse begränsades flera gånger kring 2005. Möjligheten att förvandla böter till fängelse genom strafforderförfarande ströks 2008.

Lagen om utredning av unga brottsmisstänkta situation och lagen om övervakning av villkorligt fängelse trädde i kraft 2011. Övervakningen blev mera förpliktande och antalet sammanträden med övervakaren ökades. Lagen om övervakningsstraff trädde också i kraft samma år. Lagen gjorde det möjligt att avtjäna ovillkorliga fängelsestraff på högst sex månader under elektronisk övervakning i den egna lägenheten eller på någon annan lämplig plats. Straffet kan också omfatta stöd som främjar den sociala handlingsförmågan.

Lagen om samhällspåföljder som trädde i kraft 2015 ersatte de tidigare separata lagarna om samhällspåföljder. Den nya lagen klargjorde samhällspåföljdernas inbördes relationer och bidrog till att standardisera utvärderingar och yttranden vid förordnande, beredning och verkställighet av samhällspåföljder. Det blev möjligt att utnyttja missbrukarvårdens öppna och anstaltsbundna tjänster vid verkställigheten. Samhällstjänst som dömts ut för ett brott som begåtts innan gärningsmannen fyllt 21 år kunde omfatta, särskilda för unga personer avsedda, uppgifter och program som skulle främja social handlingsförmåga och därtill relaterad vägledning. Minimitiden för samhällstjänst blev 14 timmar och maximitiden 240 timmar så att antalet timmar bättre skulle motsvara antalet fängelsedagar.

2. Fångvården

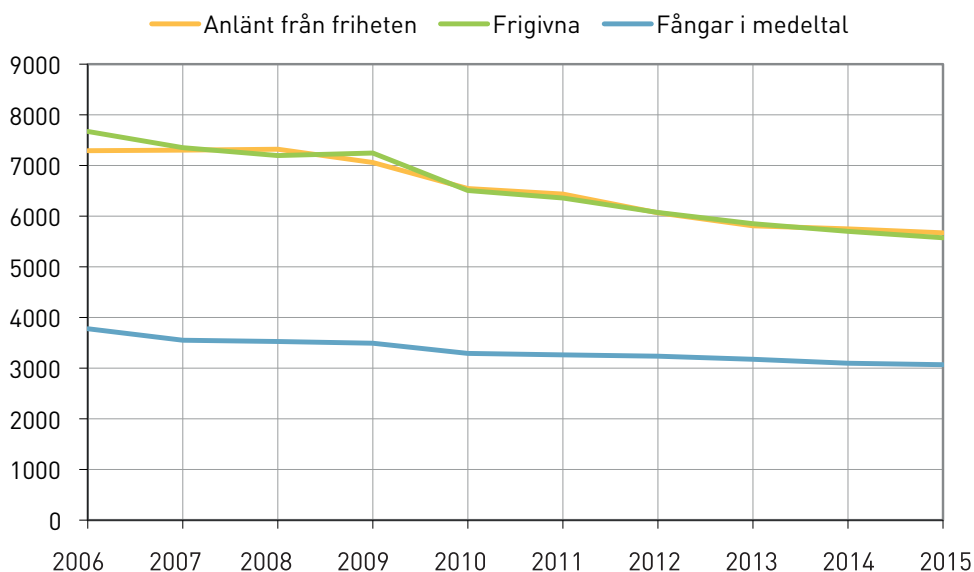
2.1. Utvecklingen av antalet fångar

Det dagliga genomsnittliga antalet fångar har gått ned under den senaste tioårsperioden. År 2015 var antalet i genomsnitt 3068 vilket var 19 procent lägre än tio år tidigare. Det dagliga genomsnittet av dömda fångar sjönk med 23 procent och uppgick 2015 till 2419. Antalet häktade har däremot stigit med 29 procent och ökat från 12 till 19 procent av hela fångtalet. Det dagliga antalet var 597 i genomsnitt. Antalet bötesfångar har gått ned till en fjärdedel jämfört med situationen kring 2005 men under de senaste sex åren har antalet varit nästan konstant. Antalet per dag var 2015 i genomsnitt 52.

Totalt 5671 personer intogs i fängelserna 2015. Drygt 40 procent, totalt 2453, var dömda fångar, 1203 var bötesfångar och 2015 var häktade. Ca 11 procent av de dömda fångarna placerades direkt på öppna anstalter. Ca 3 procent av de kvinnliga dömda fångarna placerades direkt på öppna anstalter.

Totalt 5573 fångar frigavs från fängelserna 2015. Av de frigivna var 3304 dömda fångar, 1167 var bötesfångar och 1102 var häktade. Den genomsnittliga fängelsetiden för frigivna dömda fångar var 10,6 månader. Totalt 1371, dvs. drygt 40 procent, av de frigivna dömda fångarna hade befunnit sig högst tre månader i fängelse. Totalt 323 intagna, dvs. 10 procent av de frigivna dömda fångarna hade befunnit sig över två år i fängelse. Totalt 44 procent av samtliga dömda fångar, och 48 procent av de som avtjänat över två år i fängelse, frigavs från öppna anstalter.

Diagram 1. Intagna från frihet till fängelse under året, frigivna och genomsnittet av fångar, perioden 2006–2015

Totalt 1747 personer slutförde förvandlingsstraff för böter 2015. Två tredjedelar av dessa avtjänade bara bötesstraff. Resten var samtidigt dömda fångar eller häktade.

Totalt 702 fångar överfördes till övervakad frihet på prov 2015 vilket var sju gånger flera än 2007. Andelen återkallningar av samtliga avslutade straff var 16 procent. Det dagliga medeltalet av fångar som befann sig i övervakad frihet på prov uppgick 2015 till 209. Straffets genomsnittslängd var 108 dagar.

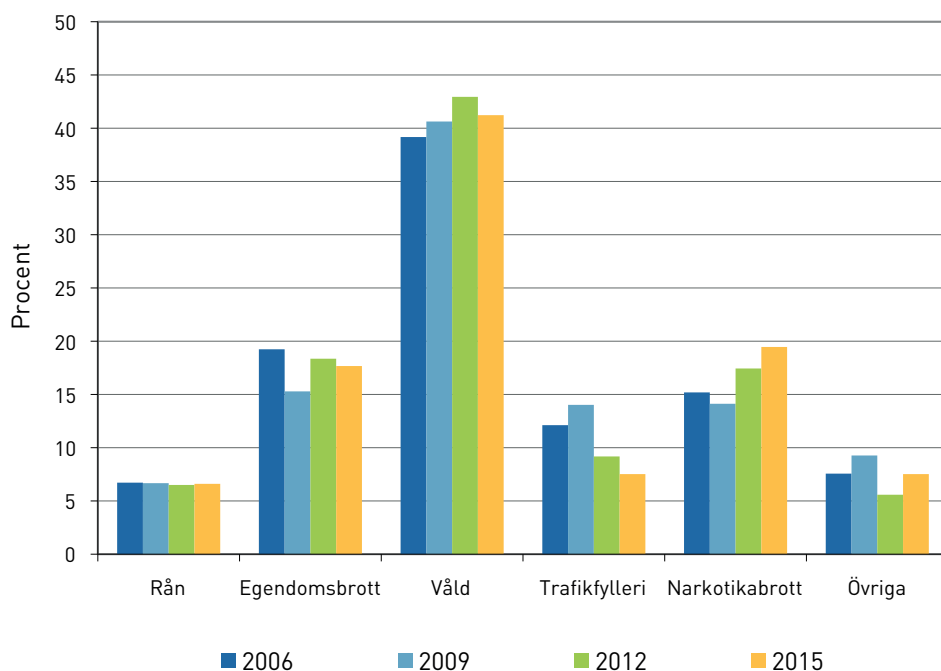
2.2 Fångpopulationens struktur

Över 40 procent av fångarna har dömts för våldsbrott. Andelen dömda för brott mot liv har gått upp från 19 procent till 24 procent under den senaste tioårsperioden. Andelen dömda för misshandel har däremot sjunkit under de senaste åren och var 17 procent 2015.

En fjärdedel av fångarna har dömts för stölder, rån och andra egendomsbrott. Andelen dömda för stöld har under de senaste tio åren gått ned från 15 procent till 10 procent. Andelen dömda för övriga egendomsbrott har däremot stigit något och var 7 procent 2015. Andelen dömda för rån har förblivit relativt konstant vid 7 procent.

I mitten av århundradets första decennium hade ca 3 procent av fångarna dömts för sedlighetsbrott, medan andelen tio år senare uppgick till 5 procent. Andelen dömda för trafikfylleri har på 2000-talet varierat mellan 12 och 14 procent, men under de senaste åren har andelen sjunkit. Trafikfylleri var det primära brottet hos 8 procent av fångarna 2015. Andelen dömda för narkotikabrott har under de senaste åren stigit och var 19 procent 2015.

Diagram 2. Primärt brott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

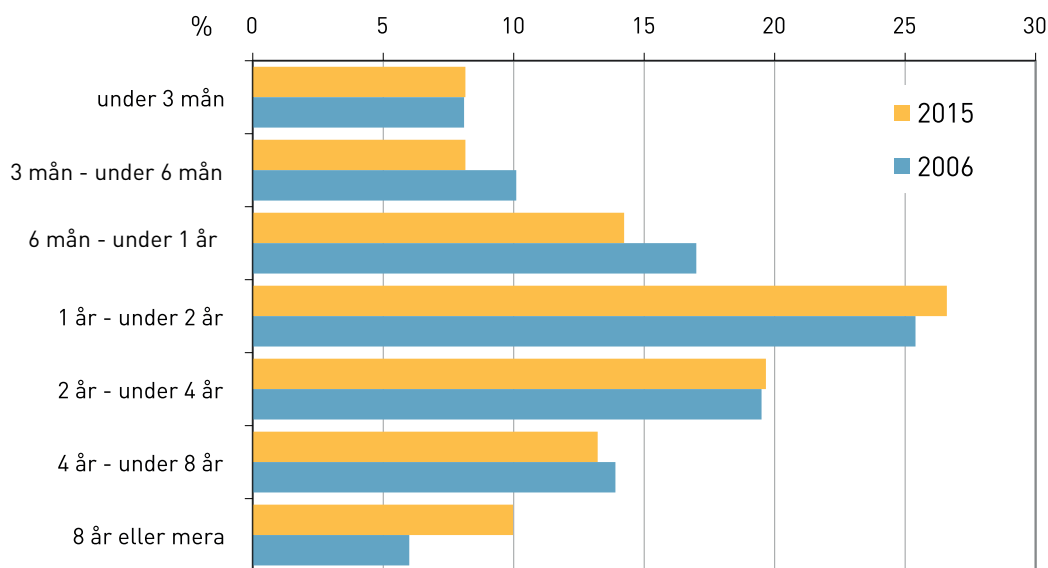

Fångarnas åldersstruktur har under de senaste tio åren förändrats i två avseenden. För det första har andelen unga dömda fångar (under 25 år) sjunkit med 5 procent, från 15 till 10 procent. Samtidigt har andelen äldre dömda fångar (över 50 år) gått upp med 5 procent, från 11 till 16 procent. De dömda fångarnas genomsnittsålder var 2015 ca 37,5 år. Det var nästan två år högre än 10 år tidigare.

Andelen långtidsfångar har ökat på 2000-talet, och andelen fångar med en anstaltstid som underskrider ett år har gått ned. Andelen fångar som hade intagits för en tid som underskred 3 månader var ca 8 procent under 2015. En dryg fjärdedel av fångarna var intagna från 1 till 2 år. Ungefär 10 procent av fångarna kunde vänta sig en anstaltstid på minst 8 år. Andelen har vuxit med 4 procent under en tioårsperiod. Det beror främst på att antalet livstidsfångar har ökat.

Diagram 3. Prognostiserade anstaltstider för dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015

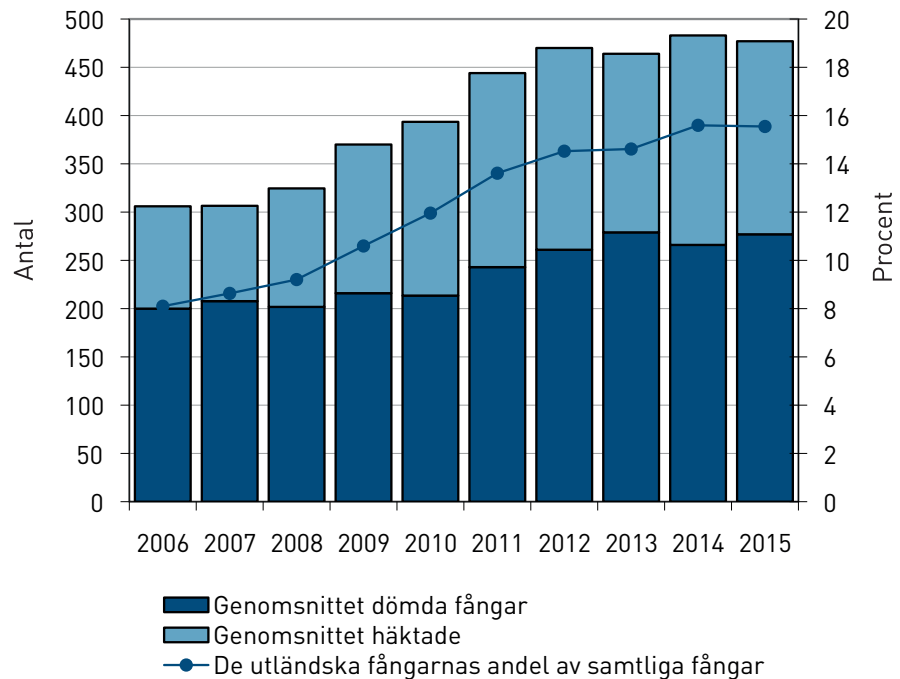

Andelen förstagångsintagna har under den senaste tioårsperioden stigit från 31 procent till 37 procent. En knapp tredjedel av fångarna var 2015 från tredje till sjunde gången intagna. Knappt en femtedel hade intagits åtminstone åtta gånger.

Kvinnornas andel av fångarna har under de senaste tio åren stigit från 7 procent till 8 procent. Det fanns i genomsnitt 231 kvinnliga fångar 2015. De var i genomsnitt 39 år gamla, alltså ca 2 år äldre än de manliga fångarna. Något över hälften (51 procent) av de kvinnliga fångarna hade dömts för våldsbrott.

Antalet utländska fångar har under en tioårsperiod växt med över hälften (56 procent), och andelen av samtliga fångar har stigit till 16 procent. År 2015 var det dagliga genomsnittet av utländska fångar 477. Andelen häktade uppgick till 42 procent. Enligt en kartläggning av fångpopulationens struktur av den 1 maj 2015 bestod 32 procent av de utländska fångarna av ester eller ryssar. Totalt 61 nationaliteter var representerade. Knappt hälften (46 procent) av de utländska fångarna hade dömts för narkotikabrott.

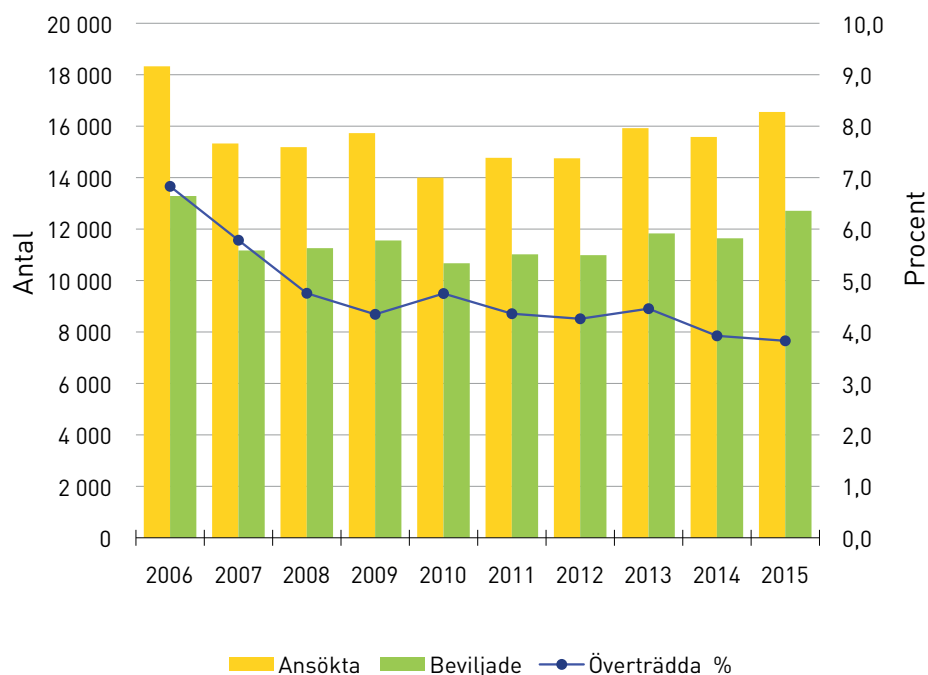
Diagram 4. Genomsnitt av utländska häktade och dömda fångar och deras andel av samtliga fångar i genomsnitt, perioden 2006–2015

2.3 Ordning och säkerhet

Totalt 16550 permissionsansökningar lämnades 2015, och 77 procent godkändes. De beviljade permissionernas andel av samtliga ansökta permissioner har under de senaste tio åren stigit något. Andelen fångar som överträder permissionsvillkoren har däremot sjunkit med över 40 procent. Under 2015 överträdde permissionsvillkoren 471 gånger. Det var 3,8 procent av permissionerna.

Diagram 5. Permissioner under perioden 2006-2015

Under de senaste tio åren har antalet rymningar varierat mellan 8 och 17. År 2015 var antalet 10. Merparten av rymningarna startade inte innanför fängelsemurarna utan exempelvis på en arbetsplats utanför det inhägnade fängelseområdet eller under eskort av en väktare eller hos någon annan myndighet. Totalt 2 fångar rymde från området innanför fängelsemurarna 2015. Otillåten avvikelse från öppen anstalt anses inte vara rymning.

Antalet intagna som utan tillstånd avlägsnade sig från öppna anstalter började växa kring 2005 och var som högst 82 personer (2011). Därefter har antalet otillåtna avvikelser på nytt sjunkit till den nivå som rådde för tio år sedan. Totalt 42 intagna avlägsnade sig utan tillstånd från öppna anstalter 2015.

2.4. Fångarnas sysselsättning

Fångarnas sysselsättning under arbetstid består av arbete, utbildning och övriga aktiviteter som ordnas eller godkänns av anstalten.

Fångarbetet indelas i produktionsarbete och förberedande arbete. Syftet med förberedande arbete är orientering i grundläggande färdigheter i arbetslivet och inläring på arbetsplatsen. Arbetet i fängelserna minskade i början av

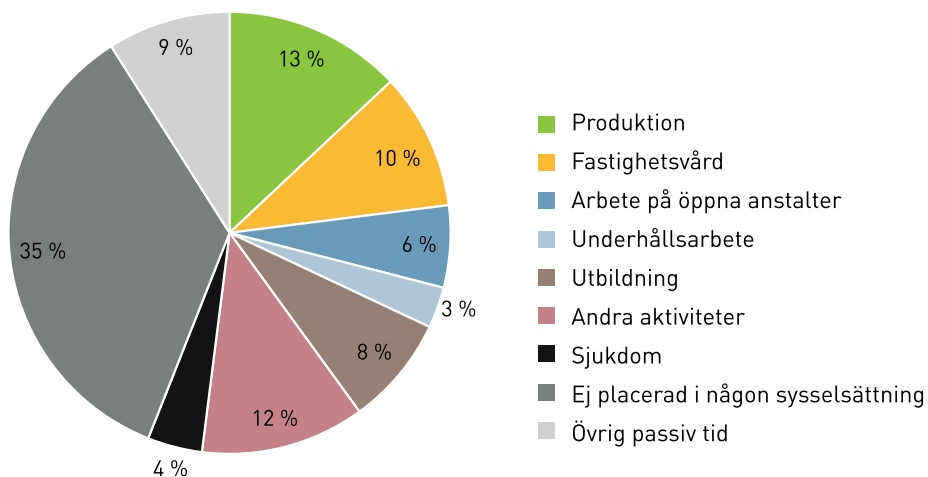
2000-talet men nedgången avstannade i början av 2010-talet. År 2006 arbetade ca 37 procent av fångarna. År 2015 arbetade 32 procent, dvs. knappt en tredjedel av fångarna.

Fängelserna ordnar undervisning i samarbete med utomstående läroanstalter. Både allmänbildande (grund- och gymnasieutbildning) och yrkesinriktad utbildning på andra stadiet erbjuds. Tillstånd till högskolestudier kan beviljas som distansstudier. Studiernas andel av fångarnas användning av tiden har förblivit relativt stabil under de senaste tio åren och varierar mellan 7 och 10 procent. År 2015 var andelen 8 procent.

Antalet deltagare i övriga aktiviteter (program för missbrukarrehabilitering, åtgärdsprogram för reducering av återfallsbrottlighet och andra program för social rehabilitering) har årligen varierat mellan 6 och 12 procent.

Omkring hälften av fångarnas sysselsättningstid är s.k. passiv tid, dvs. fångarna har inte placerats i någon verksamhet. Hindren mot deltagande i verksamhet är relaterade till otillräckliga personalresurser, bristen på sysselsättningslokaler i några fängelser, fångarnas mångahanda problem och anstaltssäkerheten. Deltagandet i sysselsättning är mest frekvent på öppna anstalter och minst frekvent bland de häktade. Över 10 procent av den regelbundna arbets- och sysselsättningstiden består av s.k. annan passiv tid, såsom flytt dagar, resor till tingsrättssammanträden, sjukdomstid och permissionstid.

Diagram 6. Fördelning av fångarnas användning av tiden under vardagar 2015 (i aktiviteter n= 1605 fångar i genomsnitt per vardag)

2.5 Återfallsbrottslighet hos frigivna dömda fångar

Återfallsbrottsligheten hos frigivna dömda fångar har stabiliserats kring ca 60 procent. Ungefär tre av fem (59 procent) av de dömda fångar som frigavs 2010 begick under fem observationsår minst ett brott som ledde till nytt ovillkorligt fängelsestraff eller samhällstjänst. De viktigaste faktorerna som varslar om återfall är fångens kriminella historia och ålder: fångar med många intagningar har en stor återfallsrisk, och unga personer återvänder mera sannolikt till fängelset än äldre. Förändringarna i återfallsbrottsligheten hos frigivna fångar under 18 år förklaras av det låga antalet observerade fångar. Bland exempelvis samtliga frigivna dömda fångar 2010 fanns det bara 3 fångar som inte fyllt 18 år. Återfall hos kvinnor är mera sällsynta än hos män.

3 Samhällspåföljder

3.1 Antalet samhällspåföljds klienter

Det dagliga medeltalet samhällspåföljds klienter steg i början av 2000-talet och var som högst 2007 då det fanns 4800 klienter. Därefter började antalet sjunka. Antalet samhällspåföljds klienter var i genomsnitt 3093 per dag 2015. När det gäller enskilda påföljder har utvecklingen varit något divergerande.

Antalet samhällspåföljds klienter började sjunka 2009. År 2015 var antalet klienter i snitt 1217, ca 2 procent lägre än föregående år. Också antalet anhållningar om utredning av lämplighet för samhällstjänst har sjunkit. År 2015 skickade åklagarna totalt 4037 sådana anhållningar vilket var 44 procent färre än tio år tidigare. Det resulterade i positiva utlåtanden i 88 procent av fallen.

De första övervakningsstraffen skulle verkställas i början av 2012. År 2015 skulle totalt 270 övervakningsstraff verkställas och 221 slutfördes. I genomsnitt 48 personer avtjänade per dag straffet. Den avtjänade tiden var i snitt 63 dagar.

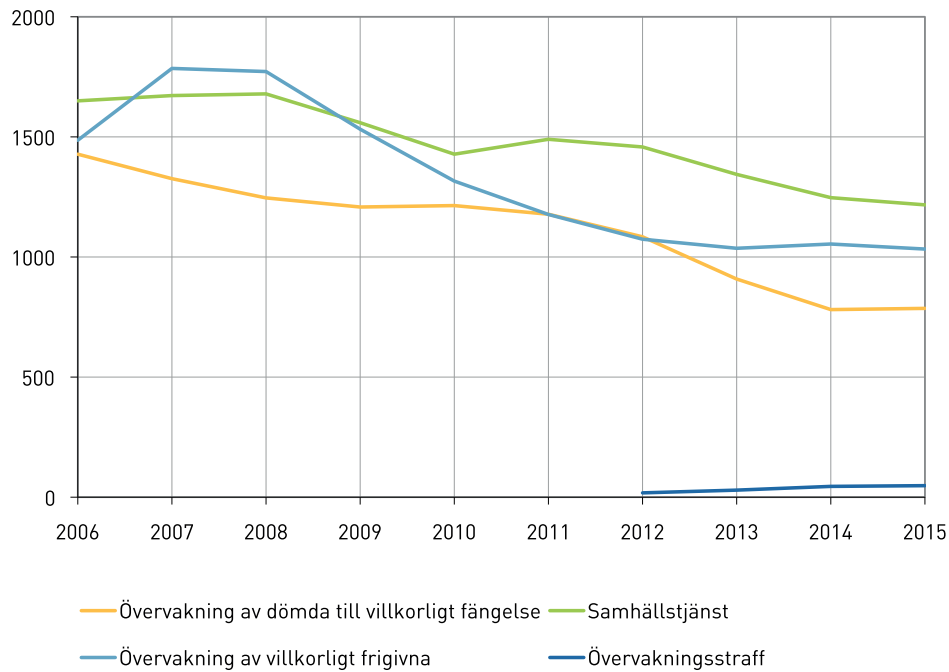
Antalet övervaknings klienter som dömts till villkorligt fängelse har gått ned under de senaste 10 åren. Antalet var i genomsnitt 786 per dag 2015. Det från första början obetydliga antalet klienter som avtjänade ungdomsstraff har vidare sjunkit. Det dagliga medeltalet per dag var 9 klienter på det riksomfattande planet.

Det genomsnittliga antalet personer som befann sig under övervakning av villkorlig frihet steg fram till 2007 men började därefter gå ned. I genomsnitt 1033 villkorligt frigivna stod per dag under övervakning 2015.

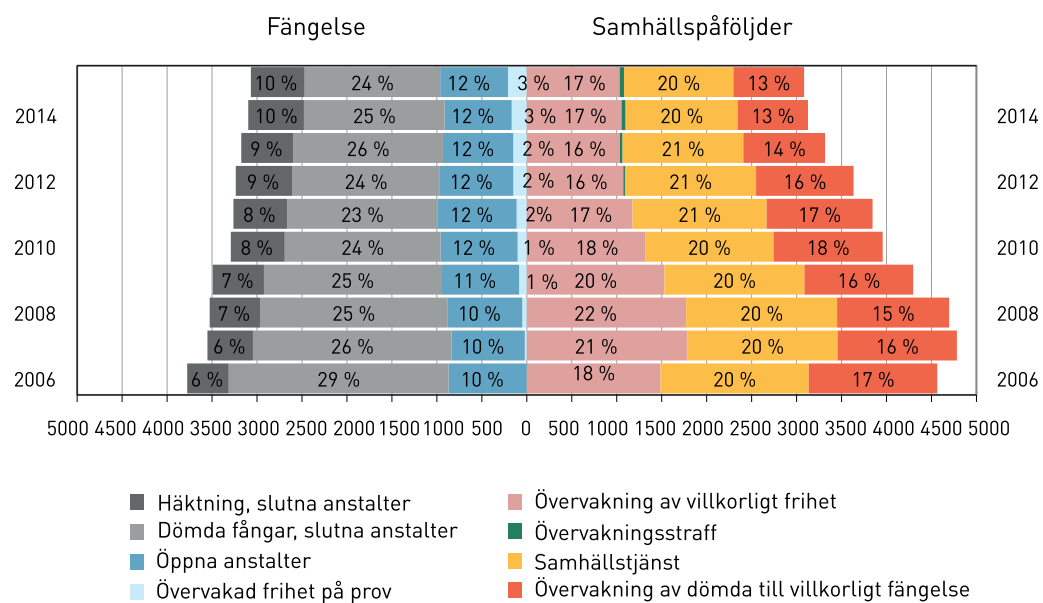
1 Genomsnittet av samhällspåföljds klienter började beräknas på ett nytt sätt 2012. Tidigare beräknades antalet verkställigheter, nu granskas antalet klienter. Den som samtidigt är föremål för flera verkställigheter av en och samma påföljd beaktas bara en gång. Den som samtidigt är föremål för verkställighet av flera olika påföljder beaktas vid varje enskild påföljd. På grund av förändringen sjönk medeltalet med ca 200-300.

Diagram 7. Dagligt genomsnitt av samhällspåföljds klienter, perioden 2006–2015

Antalet samhällspåföljds klienter har sjunkit starkare än antalet fångar. I dagens läge avtjänar hälften av alla brottspåföljds klienter någon samhällspåföljd.

Diagram 8. Andelen och genomsnittet av fångar och samhällspåföljds klienter, perioden 2006–2015

3.2 Klientstrukturen vid samhällspåföljder

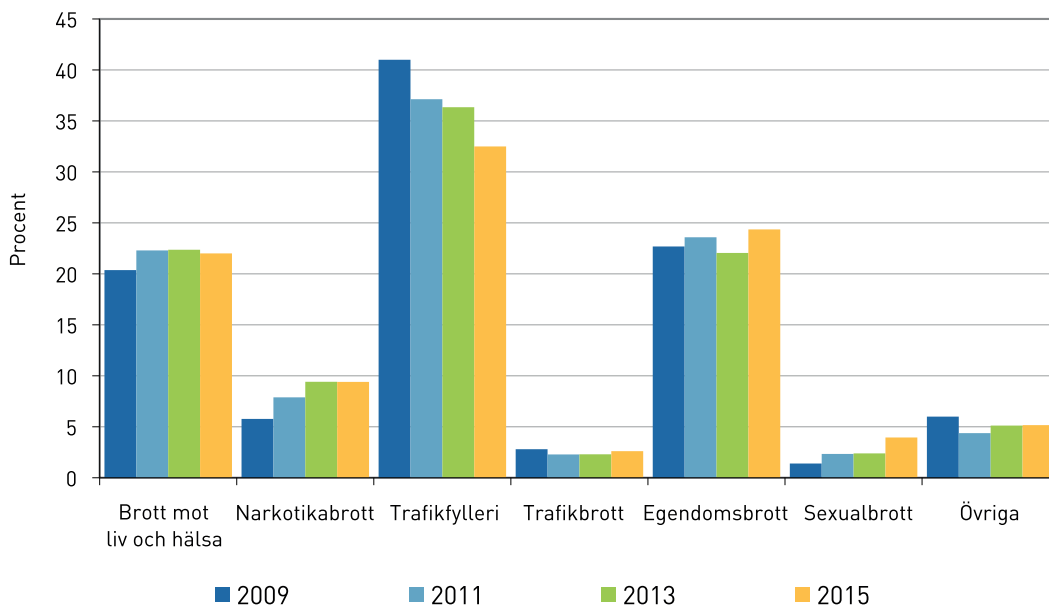
Det vanligaste primära brottet vid samhällstjänst är trafikfylleri. Andelen fall av trafikfylleri har sjunkit något och var 46 procent 2015. Därefter kom egendomsbrott (20 procent) och våldsbrott (17 procent).

Trafikfylleri är det mest frekventa brottet också när det gäller övervakningsstraff. Andelen var 47 procent 2015. Endryg femtedel (22 procent) hade främst dömts för civiltjänstgöringsbrott, och 16 procent för våldsbrott.

De vanligaste brotten vid övervakning av villkorliga fängelsedomar var egendoms- och våldsbrott och trafikfylleri. Andelen egendomsbrott var 38 procent och andelen våldsbrott 22 procent. Totalt 16 procent av de övervakade hade dömts för trafikfylleri.

Vålds- och egendomsbrott bildar ca två tredjedelar av de primära brotten vid övervakning av villkorligt frigivna. Andelen våldsbrott var 41 procent och andelen egendomsbrott 28 procent 2015. Därefter följde narkotikabrott (16 procent).

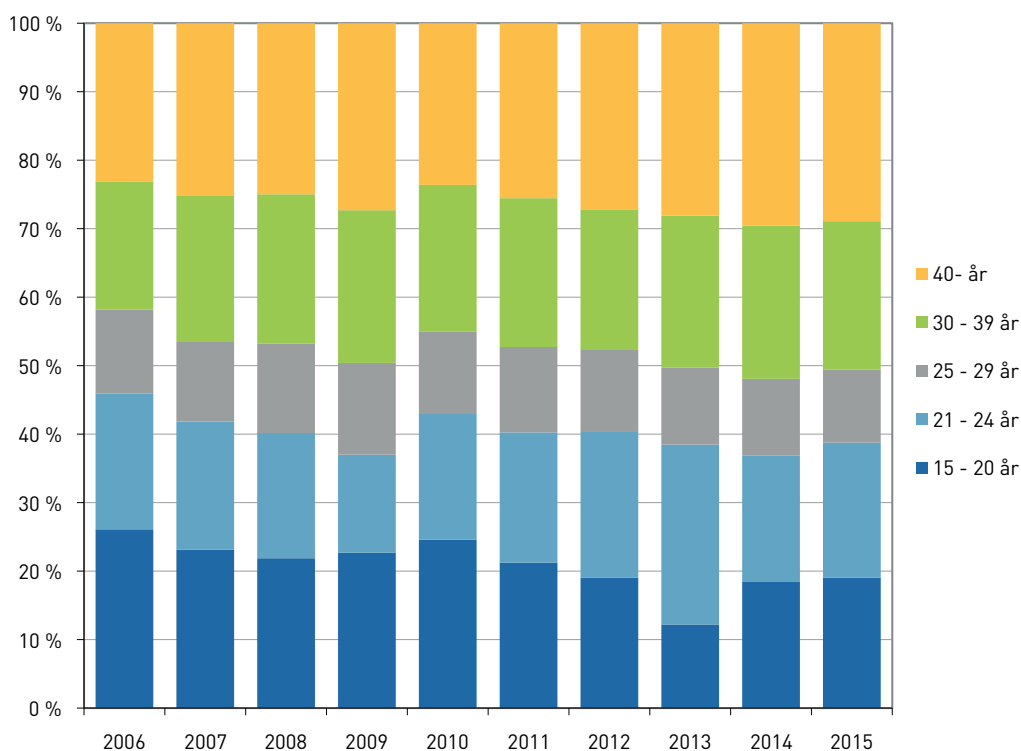
Diagram 9. Primärt brott hos samhällspåföljdsklienter (procent) i påföljder som slutfördes under perioden 2008–2015

Andelen unga som inte fyllt 21 år av samtliga samhällspåföljds klienter har gått ned under de senaste tio åren. År 2006 hade 26 procent av samhällspåföljds klienterna inte fyllt 21 år. År 2015 var siffran 19 procent. Den största åldersgruppen i övervakning av villkorligt frigivna och i samhällstjänst består av klienter mellan 30 och 39 år. De bildade 2015 ca 30 procent av båda påföljderna.

Diagram 10. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning (procent) den 1 maj, perioden 2006–2015

Ungefär 11 procent av samhällspåföljds klienterna var kvinnor 2015. Kvinnornas andel i samhällstjänst var 12 procent, i övervakningsstraff 13 procent, i övervakning av dömda till villkorligt fängelse 11 procent och i övervakning av villkorligt frigivna 10 procent.

Bara en obetydlig del av samtliga samhällspåföljds klienter bestod av utlänningar. Deras totala mängd uppgår till 100-150 personer. Det innebär att ca 5 procent av klienterna inte är finländska medborgare. Den största gruppen bland utlänningarna består av ester (ca var fjärde).

3.3 Samhällspåföljds klienternas sociala situation

I genomsnitt över hälften av samhällspåföljds klienterna är arbetslösa. I övervakning av villkorligt frigivna har andelen arbetslösa sjunkit med 12 procent under de senaste 10 åren så att andelen var 56 procent 2015. I samhällstjänst, övervakningsstraff och övervakning av villkorligt frigivna hade knappt en fjärdedel av klienterna jobb (23-24 procent). Motsvarande siffra hos villkorligt dömda till fängelse var 12 procent. En dryg fjärdedel av de övervakade villkorligt dömda unga var studerande (28 procent).

Andelen personer med permanent bostad bland de övervakade villkorligt dömda till fängelse har förblivit relativt konstant (ca 80-84 procent) under de senaste tio åren. Andelen klienter i samhällstjänst som hade permanent bostad har varierat mellan 84 och 89 procent. Andelen bland övervakade villkorligt frigivna har under de senaste tio åren gått upp med 11 procent, till 74 procent 2015. Andelen dömda utan permanent bostad har dock förblivit relativt stor. Cirka 8 procent var bostadslösa, och 15 procent bodde i en temporär bostad.

3.4 Samhällspåföljds klienternas aktiviteter

Samhällspåföljds klienterna kan delta i åtgärdsprogram mot kriminellt beteende och program för missbrukare. De vanligaste programmen är Fem samtal om förändring och programmet Trafiksäkerhet. Missbrukarvårdens behandlingsavsnitt är också synnerligen vanliga stödformer.

Totalt 431 klienter deltog i någon programverksamhet och missbrukarvård 2015. Merparten av deltagarna i dessa program utförde samhällstjänst.

3.5 Sanktioner som tillämpas vid samhällspåföljder

Det totala antalet sanktioner som 2015 tillämpades på samhällspåföljds klienter (1364) stod på samma nivå som föregående år i relation till genomsnittet klienter. Antalet avbrutna verkställigheter (493) var däremot betydligt lägre än under det föregående året och stod i relation till klientantalet på samma nivå som två år tidigare.

Totalt 108 sanktioner påfördes klienter med övervakningsstraff. Det var färre än någonsin tidigare i relation till klientgenomsnittet. Antalet avbrytningar uppgick till 59, dvs. 10 färre än 2014.

Urvalet sanktioner vid övervakning av villkorligt dömda, ungdomsstraff och övervakning av villkorliga frigivna omfattar avhämtning av den övervakade till sammanträde med övervakaren varvid polisen kan lämna handräckning på Brottsförklaringsmyndighetens begäran. Begäran till polisen om avhämtning är den vanligaste sanktionen vid övervakning av villkorligt dömda och villkorligt frigivna. Totalt 134 sådana avhämtningsfall ägde rum 2015.

4. Samhällstjänst

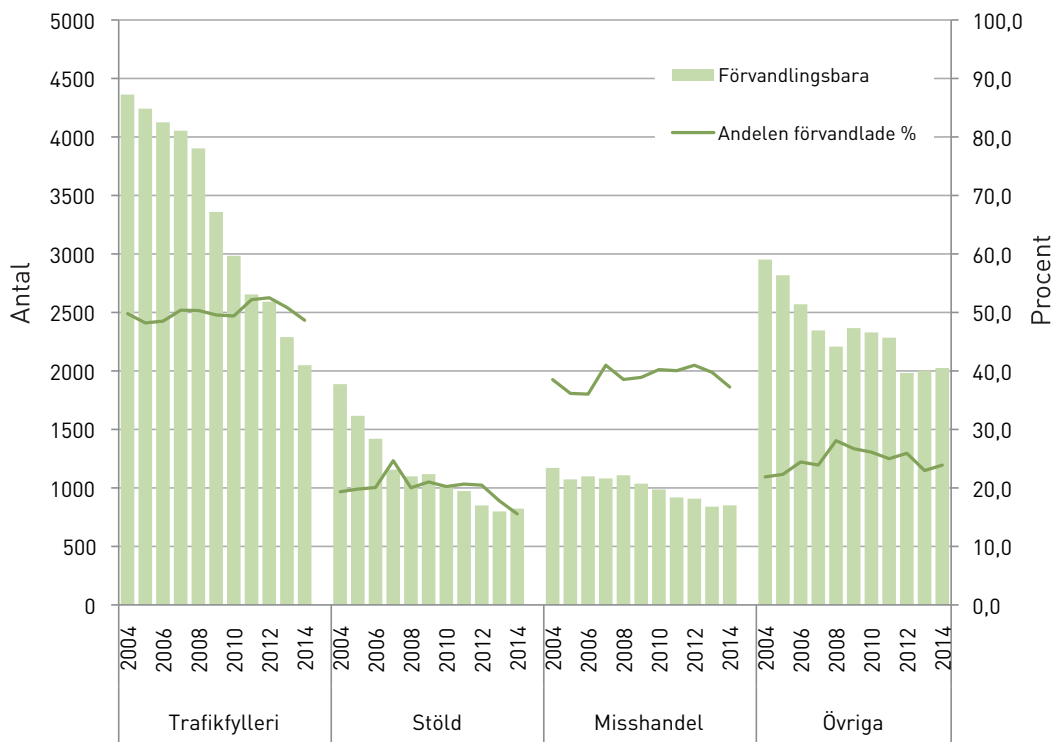
4.1 Samhällstjänstens andel av den totala mängden av påföljder

Antalet verkställbara samhällspåföljdsstraff har påtagligt gått ned under de senaste tio åren. Medan antalet 2005 var 3983 var det bara 2329 i fjol. Nedgången överensstämmer med det reducerade antalet förvandlingsbara domar, dvs. ovillkorliga fängelsestraff på högst 8 månader. Enligt Statistikcentralens domstolsstatistik var antalet 2004, då det var som högst, över 10 000 domar och 2014 ca 5400. Förändringen grundar sig på att de vanligaste brotten som medför korta ovillkorliga fängelsestraff har minskat.

Det klart vanligaste brottet som leder till ovillkorligt fängelse på högst 8 månader är (grovt) rattfylleri. Dess andel av de primära brott som leder till förvandlingsbara fängelsestraff är ca 35 procent. De därefter med vanliga primära brotten är stöld och misshandel (bägge ca 14 procent). Enligt uppgifter från Statistikcentralen har antalet förvandlingsbara domar för rattfylleri och stölder halverats under perioden 2005-2014. Enligt polisens kriminalstatistik har reduceringen av trafikfylleribrott fortsatt under 2015.

Antalet domar till samhällstjänst påverkas starkt av det reducerade antalet domar för grovt rattfylleri, eftersom förvandling av fängelse till samhällstjänst är mera frekvent vid denna brottstyp jämfört med övriga brott. Ungefär hälften av domarna för rattfylleri förvandlas till samhällstjänst, under 40 procent av domarna för misshandel och under 20 procent av domarna för stöld förvandlas till samhällstjänst.

Diagram 11. Antalet förvandlingsbara domar och användningsgraden av samhällstjänst enligt primärt brott under perioden 2004–2014 (källa: Statistikcentralen)

Att förvandla fängelsestraff till samhällstjänst ska enligt lagen vara huvudregeln när de formella villkoren uppfylls. Domen kan dock förhindras av ovillkorliga fängelsestraff, övervakningsstraff, tidigare domar till samhällstjänst, fortsatt kriminell verksamhet och andra vägande skäl. Enligt Statistikcentralen förvandlades 35,7 procent av ovillkorliga fängelsestraff på högst 8 månader till samhällstjänst 2014. Procentnivån påverkas av särskilt två faktorer. Dels av det hinder som består av samhällstjänst som tidigare ådömts den åtalade. Detta hinder fogades till lagen om samhällstjänst 1997 varvid andelen straff som förvandlades till samhällstjänst gick ned från 46 procent med 10 procent på tre år. En annan faktor som begränsar tillämpningen av samhällstjänst är den omständighet att en avsevärd del av de åtalade inte bedöms klara av samhällstjänst.

4.2. Påföljdsutredningar vid samhällstjänst

Åklagaren eller domstolen ska begära att Brottspåföljdsmyndigheten ska göra upp en påföljdsutredning om samhällstjänst sannolikt ska dömas ut för brottet. I utredningen ska byrån för samhällspåföljder utvärdera

den åtalades förutsättningar och färdigheter att klara av samhällstjänst och behovet av stödåtgärder. Utifrån detta avgavs ett utlåtande till åklagaren.

Totalt 4037 utredningar om samhällstjänst om 3521 personer begärdes 2015. Antalet framställningar gick ned med 6 procent jämfört med fjolåret. Under en tioårsperiod har antalet sjunkit med över 3000. Totalt 12 procent av de begärda utredningarna gällde kvinnor. Totalt 425 framställningar om samhällstjänstutredningar som gällde åtalade för brott som begåtts innan gärningsmannen fyllt 21 år anlände under året. De gällde 342 unga åtalade.

Totalt 3136 lämplighetsutlåtanden om samhällstjänst som gällde 2908 personer avgavs. Något utlåtande avgavs inte i 840 fall vilket innebar att över en femtedel av framställningarna inte föranledde någon reaktion. Den vanliga orsaken var att den åtalade inte kunde intervjuas. Det vittnar vanligen om den åtalades oförmåga att klara av de skyldigheter som ska bedömas i påföljdsutredningen. Att nå den åtalade för utredning och utreda nödvändigt stöd är emellertid viktigt för att reducera den i lagen konstaterade risken för att valet av påföljd mellan fängelse och samhällstjänst ska ske på sociala grunder. Andelen lämplighetsutlåtanden som inte avgavs skiljer sig i gruppen unga gärningsmän inte nämnvärt från hela materialet.

Totalt 2744 utlåtanden (87,5 procent) var bifallande och 392 (12,5 procent) förkastades. Fördelningen var analog oavsett kön och brott som begåtts innan gärningsmannen fyllt 21 år. Andelen positiva och negativa utlåtanden varierade däremot i hög grad mellan olika byråer för samhällspåföljder. De bifallande utlåtandenas andel varierade mellan 78 procent och 98 procent. När fluktuationen utvärderas ska eventuella regionala skillnader i utredningskriterier och reella divergenser i regionernas klientel med hänsyn till exempelvis drogproblem beaktas. Variationerna beror också på hur effektivt byråerna når de klienter som tilldelas ett negativt utlåtande och hur väl stöd för avklarande av samhällstjänst kan ordnas enligt lagen.

4.3 Verkställighet av samhällstjänst

Under 2015 skulle 2329 domar till samhällstjänst som gällde 2159 personer verkställas. Kvinnornas andel var 11,1 procent. Vid inledningen av straffverkställigheten hade 7 personer inte fyllt 18 år, 90 personer var i åldern 18-20 år och 71 personer var 21 år.

Samhällstjänst som döms ut för brott som begåtts innan gärningsmannen fyllt 21 år kan enligt samhällspåföljdslagen som trädde i kraft den 1 maj 2015 omfatta, vid sidan av konventionell samhällstjänst, uppgifter och program som ska främja unga personers sociala handlingsförmåga och därtill relaterat stöd och vägledning. Syftet är sålunda att undvika att unga personer ska ådömas ovillkorligt fängelse och att öka de dömdas färdigheter att utföra samhällstjänst. I motiveringen till lagen om samhällspåföljder utvärderades det att ca 100 unga skulle utföra dylik intensiv samhällstjänst per år. På grundval av uppgifterna från 2015 förefaller det vara en korrekt utvärdering. Under året slutfördes 153 verkställigheter av samhällstjänst varvid den dömda var högst 21 år då verkställigheten inleddes. Det kan antas grovt återspegla antalet dömda för brott som begåtts innan gärningsmannen fyllt 21 år. Nästan samtliga straff som slutfördes 2015 avtjänades alltså som konventionell samhällstjänst. Över 100 straff kunde slutföras. Vid flera av dessa straff hade det dock varit motiverat att tillämpa intensiv samhällstjänst. Detsamma gäller också de verkställigheter som slutfördes efter att de förvandlats till fängelse.

4.4 Den sociala situationen hos dömda till samhällstjänst

Enligt en kartläggning av den 1 maj 2015 var 53 procent av tjänstgörarna arbetslösa, 21 procent hade jobb, 10 procent var pensionärer och 6 procent studerade. Den viktigaste inkomstkällan var arbetslöshetsbidrag hos 30 procent och utkomststöd hos 27 procent. Hos ca 40 procent var utbildningen begränsad till grundskolenivån. Klart över hälften bedömdes vara missbrukare, vanligen av alkohol. Det förklaras av det faktum att användning av droger vid samhällstjänst vanligen leder till förvandling av straffet till fängelse och att de flesta drogmissbrukarna utgallras i utredningsskedet om det inte går att motivera eller ordna missbrukarvård. Hos över 70 procent av tjänstgörarna bedöms brotten vara drogrelaterade. Utvärdering av detta saknas hos ca var tionde. Enligt registeruppgifter har 40 procent inte tidigare varit klienter hos missbrukarvården. Uppgifter om över en femtedel saknas. Ungefär åtta procent bor i temporära omständigheter, på internat eller anstalt. Tre procent saknar bostad.

4.5 Längden av verkställighet

Längden av samhällstjänst är minst 14 och högst 240 timmar. Längden av de domar till samhällstjänst som skulle verkställas 2015 var i genomsnitt 89 timmar. Lagen om samhällspåföljder

som trädde i kraft i början av maj ändrade minimi- och maximilängden av samhällstjänst från 20-200 timmar till 14-240 timmar. Andelen domar som under- eller överskred de tidigare gränserna var obetydlig i de nya domarna. Totalt 9 domar som underskred 20 timmar och 21 domar som överskred 200 timmar skulle verkställas.

Den preciserade planen för strafftiden vid verkställbar samhällstjänst ska göras upp utan dröjsmål när förutsättningar föreligger. Ofördröjlig inledning av straffverkställighet kan påverkas av regionala och tidsmässiga divergenser i tillgång till tjänstgöringsplatser och ordnande av nödvändiga stödåtgärder. Varaktigheten av reguljär tjänstgöring ska om möjligt tidsbestämmas så att den motsvarar strafflängden vid fängelsestraff, förutsatt att den inte förlängs av exempelvis långa sjukperioder. Genomsnittet timmar i de tjänsteperioder som slutfördes 2015 var 91 som vanligen avtjänades under fyra-fem månader. Mediantiden från ankomsten av verkställighetshandlingarna till den första tjänstgöringen var 52 dagar. Mediantiden av hela processen från att tjänstgöringen blev verkställbar fram till att verkställigheten slutfördes var ca sex månader.

4.6 Innebörden av samhällstjänst

Samhällstjänst definieras som ett regelbundet oavlönat arbete som utförs under övervakning. Högst 30 timmar kan emellertid utföras så att den dömde deltar i någon verksamhet eller vård som ska minska risken för återfallsbrottslighet eller lindra missbruksproblem och främja hans eller hennes färdigheter att utföra samhällstjänst. Andelen oavlönat arbete ska dock konstitueras minst hälften av straffet. När det gäller samhällstjänst för gärningsmän som gjort sig skyldiga till ett brott innan de fyllde 21 år kan avvikelser från maximigränserna göras.

Tjänstetiden enligt tidsplanen för 786 tjänstgörare omfattade andra aktiviteter vid sidan av arbetstjänst. Andelen omfattade 30 procent av samtliga tjänstgörare. Vid sidan av oavlönat arbete bestod den vanligaste övriga aktiviteten av prestationshöjande verksamhet. Med det avses utvärdering av situationen tillsammans med den dömde, planläggning av strafftiden och ökad motivation när utförandet av tjänsten kräver det. Prestationshöjande verksamhet ingick i tidsplanen för 368 tjänstgörare. Aktiviteter avsedda att reducera missbruksproblem ingick i tidsplanen för 184 tjänstgörare.

Totalt 136 tjänstgörare deltog i motivationsprogrammet Fem samtal om förändring, 100 i ett trafiksäkerhetsprogram och 57 i programmet Hantering av vrede.

Totalt 173658 timmar av tjänstgöring genomfördes 2015. Totalt 3355 av dessa (2 procent) omfattade andra aktiviteter vid sidan av arbetstjänst. Dessa aktiviteter omfattade främst deltagande i missbrukarvård (929 timmar), prestationshöjande verksamhet (807 timmar), trafiksäkerhet (662 timmar), programmet Fem samtal om förändring (603 timmar) och programmet Hantering av vrede (381 timmar). I samhällstjänst accentueras alltjämt starkt arbetstjänstgöring, även om verksamhet för att reducera missbruksproblem och återfallskriminalitet har enligt lagstiftningen blivit möjlig vid sidan av oavlönat arbete.

4.7 Att klara av samhällstjänst

Brott mot samhällstjänstrelaterade skyldigheter bestraffas genom muntlig eller skriftlig anmärkning, skriftlig varning och avbrott av verkställigheten varvid frågan överförs till en åklagare och domstol. Skriftlig varning fogades som en ny sanktion till den nya lagen om verkställighet av samhällspåföljder som trädde i kraft den 1 maj 2015. Den anses vara strängare än skriftlig anmärkning men mildare än avbrott av verkställigheten. Det totala antalet skriftliga anmärkningar och varningar (871) var 2015 högre än antalet skriftliga anmärkningar året innan (795). Å andra sidan minskade antalet strängare sanktioner, dvs. avbrott av verkställigheten, med över 100 påföljder: 2015 meddelades totalt 493 sådana sanktioner. De vanligaste skälen till avbruten verkställighet var frånvaro utan godtagbar grund (24 procent), den dömdes egenmäktiga avbrott av tjänstgöringen (17 procent) och berusning (15 procent).

Under 2015 avslutades 2210 fall av tjänstgöring som gällde 2041 personer. Orsaken till avslutandet kan vara förvandling av samhällstjänst till fängelse på grund av brott mot skyldigheterna, en fråga om alltid ska avgöras av en domstol. Totalt 326 straff till samhällstjänst för 283 personer förvandlades till fängelse eller övervakningsstraff 2015. Vid totalt 114 av de förvandlade straffen hade inte en enda timme avtjänats. I de förvandlade straff där tjänstgöringen hade inletts hade i genomsnitt 46 timmar avtjänats vilket reducerade den strafftid som skulle avtjänas i fängelse. Samhällstjänst som förvandlats till fängelse statistikförs med avsevärd fördröjning eftersom datumet för domstolsbeslutet anses vara tidpunkten för avslutad tjänstgöring. Den genomsnittliga handläggningstiden från

avbrottet av samhällstjänst till domstolens förvandlingsbeslut var 7 månader 2015 (medianen 5 månader). Några av de avbrutna straffen återsänds från domstolarna för att verkställas. Antalet av dylika fall är vanligen några tiotal per år.

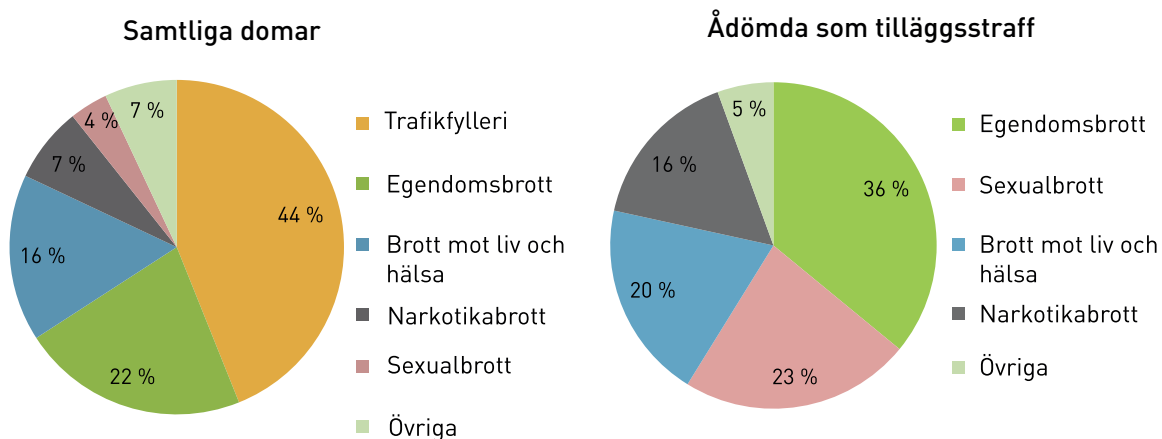
4.8 Samhällstjänst som tilläggsstraff till villkorligt fängelse

Totalt 14-90 timmar samhällstjänst kan dömas ut som ett tillägg till villkorligt fängelse om det villkorliga fängelsestraffet är minst 8 månader och om villkorligt fängelse i sig inte ska anses konstituera ett tillräckligt straff. Tillämpning av dylika tilläggsstraff har stegvis ökat efter 2001 då relevanta bestämmelser fogades till strafflagen.

Det totala årliga antalet verkställbara fall har länge underskridit 200. Men 2015 ökade antalet tydligt jämfört med fjolåret (från 222 till 306). Tillämpningen varierar i hög grad regionvis. Från 7 till 56 nya fall blev verkställbara 2015 i de enskilda byråerna. De ådömda timmarna för samhällstjänst var i genomsnitt 59 timmar. Andelen kvinnor var 11,8 procent av fallen. Totalt 40 dömda hade enligt uppskattning begått brottet innan de fyllt 21 år, de var alltså unga gärningsmän.

Fördelningen av primära brott i samhällstjänst som dömts ut som tilläggsstraff divergerade tydligt från samhällstjänst generellt. Trafikfylleri var det primära brottet i ca hälften av de domar till samhällstjänst som skulle verkställas 2015. Men när det gällde samhällstjänst som tilläggsstraff bestod det primära brottet av egendomsbrott i 110 fall (36 procent), vanligen bedrägeri eller förskingring. Sexualbrott var det primära brottet i 70 fall (23 procent), grov misshandel eller något annat brott mot liv eller hälsa i 60 fall (20 procent) och narkotikabrott i 49 fall (16 procent).

Diagram 12. Domar till samhällstjänst som skulle verkställas 2015 enligt primärt brott, samtliga domar (n=2329) och domar som tilläggsstraff (n=306)

Den sociala situationen hos de som dömts till samhällstjänst som tilläggsstraff till villkorligt fängelse skiljer sig tydligt från den generella bilden av dömda till samhällstjänst. Andelen arbetslösa är lägre (38 procent) och över hälften jobbar eller studerar. Grundutbildningsnivån är högre. Ungefär var femte uppskattades vara missbrukare.

Totalt 233 fall avslutades under året. Bara 8 av dessa (3,4 procent) förvandlades till ovillkorligt fängelse. Varannan gällde frånvaro utan godtagbara skäl.

4.9 Tjänstgöringsplatser

Det oavlönade arbetet vid samhällstjänst utförs i traditionella arbetsgemenskaper. Det motiveras av bl.a. det positiva inflytande som erfarenheterna från traditionella arbetsgemenskaper enligt forskningsuppgifter kan ha på den dömde. Arrangörerna av tjänstgöringsplatser kan bestå av kommuner, staten och andra offentliga samfund eller andra icke-kommersiella sammanslutningar eller stiftelser. Också övriga sammanslutningar eller fonder som under offentlig övervakning producerar tjänster åt offentliga samfund – även om de eftersträvar profit – och sociala företag kan godkännas som arrangörer.

Under 2015 utfördes oavlönat arbetepå 1362 tjänstgöringsplatser. Några tjänstgöringsplatser som statistikförts separat ingår i en och samma organisation, exempelvis ett sjukhus. På 16 tjänstgöringsplatser utfördes över tio slag av samhällstjänst under året. Några återvinningscentrum och sjukhus

ackumulerade under året över 1000 timmar av tjänstgöring. Merparten av platserna hade emellertid bara en eller två personer som utförde samhällstjänst, och fördelarna och de eventuella påfrestningarna av verksamheten var således vitt utbredda.

Brottspåföljdsmyndigheten har vanligen utnyttjat tjänstgöringsplatser som drivs av icke-kommersiella samfund eller fonder. Deras andel är 48 procent. Totalt 30 procent utför samhällstjänst på kommunala tjänstgöringsplatser, 12 procent arbetar vid vård- eller andra företag som producerar tjänster åt offentliga samfund, och 9 procent jobbar i församlingarna. Andelen tjänstgöringsplatser vid statsförvaltningen underskrider en procent.

När vi går in för att ett maximalt antal personer som i övrigt uppfyller villkoren för samhällstjänst ska anses vara lämpliga för tjänsten oavsett olika slag av sociala problem blir det svårare att placera de dömda i traditionella arbetsgemenskaper. Oavlönat allmännyttigt arbete ska dock kunna ordnas också i de fall då yrkesskickligheten, förmågan att handla i arbetsgemenskapen eller hälsotillståndet försvagar arbetsinsatsen. Dylika problem kan lösas genom särskilda arrangemang på tjänstgöringsplatsen där den dömdes utgångspunkter beaktas i arbetsuppgifter, övervakning av verkställigheten och stöd vid tjänstgöringen. Vid Stödfonden för kriminalvården i Helsingfors inleddes 2015 ett experiment med gruppvis arbetstjänst som ska granska funktionsdugligheten av dylika specialarrangemang. Föremålet för experimentet är sanering av gamla befästningar i Helsingforsregionen.

Tabell 1. Intagna på straffanstalter i början och slutet av året enligt kön, fånggrupp och anstaltstyp, 2015

Anstaltstyp	I anstaltsregistret							
	Totalt		Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade	
		Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
I början av året								
Samtliga anstalter	2974	219	2353	172	40	1	581	46
Slutna anstalter	2102	143	1482	96	39	1	581	46
Öppna anstalter	872	76	871	76	1	0	0	0
I slutet av året								
Samtliga anstalter	3002	199	2375	149	46	5	581	45
Slutna anstalter	2122	133	1497	83	44	5	581	45
Öppna anstalter	880	66	878	66	2	0	0	0

Tabell 2. Det dagliga genomsnittet av fångar enligt fånggrupp, perioden 2006–2015

	Dömda fångar	Bötesfångar	Häktade	Undomsfångar	Tvångs- inrättnings- fångar	Totalt	Kvinnor	Kvinnornas andel av samtliga fångar (%)
2006	3 126	189	463	3 778	246	7	242	6
2007	2 911	134	506	3 551	244	7	246	7
2008	2 845	121	559	3 526	232	7	244	7
2009	2 840	83	569	3 492	246	7	232	7
2010	2 635	57	599	3 291	246	7	246	7
2011	2 612	53	598	3 262	234	7	246	7
2012	2 561	49	626	3 236	224	7	234	7
2013	2 549	48	578	3 175	242	8	224	7
2014	2 425	52	619	3 097	239	8	242	8
2015	2 419	52	597	3 068	231	8	239	8

Tabell 3. Genomsnittet av häktade och dömda fångar som inte fyllt 21 år, perioden 2006–2015

	15–17 år	18–20 år	Under 21 år totalt	Samtliga fångar	Unga fångarnas andel av samtliga fångar (%)
2006	6	90	96	3 778	2,5
2007	5	82	87	3 551	2,5
2008	5	90	95	3 526	2,7
2009	6	87	93	3 492	2,7
2010	7	72	79	3 291	2,4
2011	10	70	80	3 262	2,5
2012	6	79	85	3 236	2,6
2013	8	74	82	3 175	2,6
2014	5	78	83	3 097	2,7
2015	8	73	81	3 068	2,6

Tabell 4. Fångar som under året anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, kön och anstaltstyp, 2015

Fånggrupp	Alla anstalter			Slutna fängelser			Öppna anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Anlänt från frihet totalt	5 121	550	5 671	4 857	544	5 401	264	6	270
Bötesfångar	1 043	160	1 203	1 032	159	1 191	11	1	12
Dömda fångar	2 257	196	2 453	2 004	191	2 195	253	5	258
15-17 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18-20 år	40	2	42	33	2	35	7	0	7
21- år	2 217	194	2 411	1 971	189	2 160	246	5	251
Häktade	1 821	194	2 015	1 821	194	2 015	0	0	0
15-17 år	39	2	41	39	2	41	0	0	0
18-20 år	149	16	165	149	16	165	0	0	0
21- v.	1 633	176	1 809	1 633	176	1 809	0	0	0

Tabell 5. Fångar som anlänt från frihet till straffanstalt enligt fånggrupp, perioden 2006-2015

	Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade		Totalt	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
2006	3 496	212	2 098	264	1 698	132	7 292	608
2007	3 568	236	1 856	244	1 879	135	7 303	615
2008	3 539	217	1 852	229	1 930	143	7 321	589
2009	3 469	251	1 627	185	1 963	163	7 059	599
2010	3 244	243	1 303	150	1 998	181	6 545	574
2011	3 097	225	1 277	166	2 062	152	6 436	543
2012	2 744	200	1 135	130	2 187	157	6 066	487
2013	2 640	220	1 179	165	1 990	169	5 809	554
2014	2 525	198	1 244	154	1 980	148	5 749	500
2015	2 453	196	1 203	160	2 015	194	5 671	550

Tabell 6. Fångar som under året frigivits enligt frigivningsgrund, kön och anstaltstyp, 2015

	Anstaltstyp								
	Slutna fängelser			Öppna anstalter			Alla anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Frigivna från anstalter, totalt	3 641	429	4 070	1 368	135	1 503	5 009	564	5 573
1. Helt avtjänade straff	974	154	1 128	62	3	65	1 036	157	1 193
bötesfångar	952	153	1 105	55	3	58	1 007	156	1 163
dömda fångar	22	1	23	7	0	7	29	1	30
2. Benådning av republikens president från vidare straffverkställighet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Villkorligt frigivna	1 687	145	1 832	1 304	130	1 434	2 991	275	3 266
enligt benådning av republikens president	0	0	0	0	0	0	0	0	0
enligt anstaltsdirektörens beslut	650	61	711	520	50	570	1 170	111	1 281
enligt beslut om strafftid	1 033	84	1 117	773	79	852	1 806	163	1 969
enligt beslut från Helsingfors hovrätt	4	0	4	11	1	12	15	1	16
enligt beslut från krigsförbrytardomstolen i Haag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Frigivna häktade	972	130	1 102	0	0	0	972	130	1 102
förkastade åtal	3	0	3	0	0	0	3	0	3
senarelagd behandling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ovillkorligt dömda men frigivna	75	6	81	0	0	0	75	6	81
villkorligt dömda	102	21	123	0	0	0	102	21	123
anna orsak	792	103	895	0	0	0	792	103	895
5. Övriga grunder	8	0	8	2	2	4	10	2	12
Avlidna	4	0	4	1	0	1	5	0	5
Överförda till andra länder	63	8	71	2	0	2	65	8	73

Tabell 7. Dömda fångar som under året frigivits enligt avtjänad strafftid, kön och anstaltstyp, 2015

Avtjänad strafftid	Anstaltstyp								
	Slutna fängelser			Öppna anstalter			Alla anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Totalt	1 713	146	1 859	1 313	132	1 445	3 026	278	3 304
-1 månad	291	32	323	126	11	137	417	43	460
över 1-2 mån	339	28	367	221	26	247	560	54	614
över 2-3 mån	154	16	170	119	8	127	273	24	297
över 3-6 mån	234	22	256	189	14	203	423	36	459
över 6 mån -1 år	242	17	259	233	22	255	475	39	514
över 1-2 år	293	22	315	288	34	322	581	56	637
över 2 -4 år	122	7	129	86	9	95	208	16	224
över 4 år	38	2	40	51	8	59	89	10	99
Genomsnittslängden av straff, mån.	9,5	7,3	9,3	12,1	13,8	12,2	10,6	10,4	10,6

Tabell 8. Längden av förvandlingsstraff för böter som under året löpte ut, 2015

	Fångar som bara avtjänat förvandlingsstraff för böter			Dömda fångar och häktade som avtjänat förvandlingsstraff för böter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Högst 10 dagar	453	79	532	95	6	101
11-30 dagar	419	59	478	264	23	287
31-60 dagar	128	18	146	141	15	156
61-90 dagar	11	0	11	35	1	36
Totalt	1 011	156	1 167	535	45	580

Tabell 9. Fångar som under året frigivits från straffanstalt enligt fånggrupp och kön, perioden 2006-2015

	Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade		Totalt	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
2006	4 844	301	2 016	264	812	67	7 672	632
2007	4 627	295	1 780	231	945	76	7 352	602
2008	4 484	297	1 717	218	995	77	7 196	592
2009	4 556	302	1 629	191	1 061	92	7 246	585
2010	4 193	319	1 224	148	1 089	102	6 506	569
2011	3 982	291	1 251	160	1 125	101	6 358	552
2012	3 728	261	1 104	132	1 241	82	6 073	475
2013	3 582	298	1 155	160	1 114	91	5 851	549
2014	3 386	262	1 216	148	1 098	85	5 700	495
2015	3 304	278	1 167	156	1 102	130	5 573	564

Tabell 10. Avtjänad tid på straffanstalt hos frigivna dömda fångar (i procent), perioden 2006–2015

Avtjänad tid	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
–1 månad	11	14	16	16	16	16	15	13	14	14
över 1–2 mån	18	21	23	22	21	21	20	18	18	19
över 2–3 mån	11	11	9	10	9	11	9	10	9	9
över 3–6 mån	18	18	16	16	16	16	14	16	15	14
över 6 mån –1 år	17	15	15	15	15	14	17	17	15	16
över 1–2 år	15	14	13	13	15	14	15	17	19	19
över 2–4 år	7	5	5	6	6	6	7	7	7	7
över 4 år	2	2	2	2	2	3	2	3	3	3
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	4844	4627	4484	4556	4193	3982	3728	3582	3386	3304

Tabell 11. Villkorligt frigivna, perioden 2006–2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Villkorligt frigivna totalt	4 767	4 567	4 406	4 485	4 146	3 935	3 682	3 533	3 352	3 266
Enligt fängelsedirektörens/-direktionens beslut	4 740	4 562	4 397	4 476	4 138	3 929	3 677	3 525	3 339	1 281
Enligt beslut om strafftid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 969
Enligt justitieministeriets / Brottsförhållningsmyndighetens beslut	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enligt benådning av republikens president	10	4	2	1	2	4	1	0	0	0
Enligt fängelsedomstolens beslut	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Enligt beslut från Helsingfors hovrätt	0	1	6	7	6	2	4	8	12	16
Enligt högsta domstolens beslut	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Enligt beslut från krigsförbrytardomstolen i Haag	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Ställda under övervakning	1 167	1 140	925	856	828	759	742	753	745	720

Tabell 12. Antalet livstidsfångar i början av året, antalet livstidsstraff som inleddes under året, antalet frigivna livstidsfångar och genomsnittslängden av avtjänade straff, perioden 2006–2015

År	Antalet livstidsfångar i början av året	Antalet livstidsstraff som började avtjänas under året	Frigivna livstidsfångar	Genomsnittslängden av avtjänat straff
2006	124	21	7	12,9
2007	136	13	3	13,5
2008	144	11	6	13,1
2009	151	13	8	14,3
2010	157	14	6	14,5
2011	164	15	2	15,0
2012	175	27	3	22,4
2013	200	14	6	13,6
2014	208	9	14	14,4
2015	203	15	16	13,8
2016	202			

Tabell 13. Övervakad frihet på prov, perioden 2007–2015

	Inledda	Avslutade	Återkallade	Återkallade, andel av avslutade %	Övervakad frihet på prov, i genomsnitt per dag	Genomsnittslängden av frihet på prov
2007	103	78	5	6	22	80
2008	217	193	19	10	50	90
2009	356	322	55	17	85	88
2010	395	397	67	17	102	97
2011	426	394	69	18	113	100
2012	544	526	94	18	150	101
2013	504	513	65	13	151	108
2014	615	596	98	16	168	102
2015	702	657	104	16	209	108

Tabell 14. Primärt brott hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rån	Totalt	7	5	6	7	7	7	7	7	7	7
	Kvinnor	6	4	2	5	7	7	7	5	7	4
Stöld	Totalt	15	14	13	12	11	10	11	12	11	10
	Kvinnor	16	13	10	11	10	6	12	10	8	7
Övrigt egendomsbrott	Totalt	4	4	3	4	6	6	8	8	7	7
	Kvinnor	5	5	5	6	7	9	10	10	7	8
Brott mot liv	Totalt	19	20	20	20	22	23	23	23	24	24
	Kvinnor	25	28	32	27	30	31	34	32	28	33
Övrigt våldsbrott	Totalt	20	19	20	20	21	21	20	18	17	17
	Kvinnor	17	16	14	22	21	17	12	21	19	18
Sexualbrott	Totalt	3	3	3	3	4	4	4	4	4	5
	Kvinnor	0	0	0	1	3	4	2	2	2	1
Narkotikabrott	Totalt	15	15	16	14	16	17	17	18	19	19
	Kvinnor	16	15	16	15	16	16	19	14	23	21
Trafikfylleri	Totalt	12	14	13	14	12	10	9	9	7	8
	Kvinnor	11	10	11	9	5	6	3	6	5	5
Övrigt brott	Totalt	4	6	6	6	3	2	2	2	2	2
	Kvinnor	3	10	9	4	2	4	1	1	2	3
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	3186	2979	2865	2924	2726	2639	2615	2699	2471	2513
	Kvinnor	197	184	167	190	193	180	177	201	190	181

Tabell 15. Dömda fångars åldersgrupper den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
15–20 år	Totalt	2	2	1	3	2	1	2	2	2	2
	Kvinnor	1	2	0	2	1	0	1	0	0	1
21–24 år	Totalt	13	10	10	11	9	8	8	8	8	8
	Kvinnor	11	8	6	8	10	9	5	7	7	7
25–29 år	Totalt	20	21	18	18	19	20	19	19	17	16
	Kvinnor	14	19	11	15	15	20	19	23	19	16
30–39 år	Totalt	33	34	35	33	33	33	35	34	35	36
	Kvinnor	38	35	38	30	29	31	35	28	27	31
40–49 år	Totalt	21	21	23	22	23	22	22	22	23	22
	Kvinnor	24	25	30	32	32	26	31	26	27	24
50 år –	Totalt	11	12	12	14	14	14	13	15	15	16
	Kvinnor	12	12	14	13	15	14	11	16	19	20
Totalt	Totalt	100	101	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	3186	2979	2865	2924	2726	2639	2615	2699	2471	2513
	Kvinnor	197	184	167	190	193	180	177	201	190	181

Tabell 16. Prognostiserade intagningsstider för dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
< 3 mån	Totalt	8	10	10	10	10	9	8	8	9	8
	Kvinnor	10	10	10	8	10	7	7	9	7	7
3 < 6 mån	Totalt	10	12	10	10	9	10	8	9	7	8
	Kvinnor	9	11	8	14	6	12	6	9	9	10
6 < 12 mån	Totalt	17	18	16	15	15	15	16	15	14	14
	Kvinnor	14	17	13	17	21	16	17	15	13	12
1 < 2 år	Totalt	25	23	24	25	24	25	25	26	27	27
	Kvinnor	29	25	31	23	29	26	26	27	31	28
2 < 4 år	Totalt	20	18	19	19	19	19	20	20	19	20
	Kvinnor	17	14	16	19	16	19	21	18	18	18
4 < 8 år	Totalt	14	14	15	14	14	15	13	12	14	13
	Kvinnor	15	17	15	13	14	15	18	15	14	16
8 år –	Totalt	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10
	Kvinnor	5	7	7	7	6	6	6	7	8	8
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	3127	2932	2819	2892	2690	2576	2581	2662	2435	2466
	Kvinnor	196	181	166	189	193	177	176	201	190	179

I tabellen saknas de fångar för vilka beräkningen av strafflängden inte slutförts eller som var förrymda.

Tabell 17. Antalet intagningar hos dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. gången	Totalt	31	30	30	31	32	33	34	36	37	37
	Kvinnor	54	52	52	45	49	53	50	56	57	56
2. gången	Totalt	14	14	14	15	13	13	14	13	13	13
	Kvinnor	17	17	16	18	18	18	15	14	13	14
3.–7. gången	Totalt	37	37	37	36	35	35	35	34	32	32
	Kvinnor	22	26	25	30	27	24	26	27	23	23
8. – gången	Totalt	18	18	19	18	19	20	18	18	18	18
	Kvinnor	8	5	7	7	6	4	9	4	7	7
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	3162	2965	2854	2916	2720	2631	2609	2694	2470	2512
	Kvinnor	197	184	167	190	193	180	177	201	190	181

Tabell 18. Genomsnittet av utländska fångar enligt fånggrupp och deras andel av samtliga fångar, perioden 2006–2015

	Utländska			Alla fångar	Andelen utländska fångar av samtliga fångar (%)
	Dömda fångar	Häktade	Totalt		
2006	200	106	306	3 778	8
2007	208	99	307	3 551	9
2008	202	123	325	3 526	9
2009	216	154	370	3 492	11
2010	214	180	394	3 291	12
2011	243	201	444	3 262	14
2012	261	209	470	3 236	15
2013	279	185	464	3 175	15
2014	266	217	483	3 097	16
2015	277	200	477	3 068	16

Tabell 19. Primärt brott hos utländska dömda fångar den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rån	9	7	9	7	9	8	3	5	11	5
Stöld	5	11	5	11	15	13	15	16	12	15
Övrigt egendomsbrott	5	0	4	2	5	4	6	3	4	3
Brott mot liv	13	14	14	12	10	6	6	7	10	11
Övrigt våldsbrott	6	10	9	5	7	7	11	7	4	6
Sexualbrott	8	8	6	8	5	9	9	8	9	10
Narkotikabrott	47	42	42	46	46	48	44	49	46	46
Trafikfylleri	2	2	4	5	2	1	4	3	3	1
Övrigt brott	5	7	6	6	2	4	1	2	2	2
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	213	214	203	213	212	227	267	276	256	294

Tabell 20. Medborgarskap hos utländska fångar den 1 maj 2015

	N		N
Afghanistan	6	Montenegro	2
Albanien	14	Myanmar	2
Algeriet	7	Nederländerna	8
Angola	1	Nigeria	11
Bulgarien	12	Norge	1
Danmark	2	Pakistan	2
Demokratiska republiken Kongo	4	Peru	1
Estland	121	Polen	3
Etiopien	1	Portugal	1
Frankrike	4	Rumänien	23
Gambia	21	Rwanda	2
Georgia	1	Ryssland	37
Ghana	2	Senegal	1
Guinea	2	Serbien	4
Irak	35	Sierra Leone	3
Iran	5	Somalia	23
Irland	1	Spanien	1
Israel	2	Storbritannien	5
Italien	1	Sudan	1
Kamerun	1	Sverige	7
Kazakstan	1	Syrien	2
Kenya	1	Thailand	1
Kosovo	1	Tunisien	2
Kuba	2	Turkiet	8
Lettland	11	Tyskland	9
Liberia	1	Uganda	1
Litauen	32	Ukraina	4
Makedonien	5	Vietnam	7
Mali	1	Österrike	1
Marocko	1	Utan medborgarskap	11
Moldova	2	Uppgifter saknas	4
		Totalt	489

Tabell 21. Permissioner, perioden 2006–2015

	Ansökta		Beviljade		Återkallade		Utnyttjade		Tillståndsvillkoren uppfyllts		Tillståndsvillkoren brutits	
	N	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
2006	18 325	13 283	72	209	2	13 074	98	12 181	93	893	6,8	
2007	15 325	11 166	73	273	2	10 893	98	10 263	94	630	5,8	
2008	15 183	11 256	74	293	3	10 963	97	10 442	95	521	4,8	
2009	15 728	11 555	73	342	3	11 213	97	10 726	96	487	4,3	
2010	13 997	10 669	76	242	2	10 427	98	9 932	95	495	4,7	
2011	14 768	11 016	75	293	3	10 723	97	10 256	96	467	4,4	
2012	14 749	10 984	74	318	3	10 666	97	10 212	96	454	4,3	
2013	15 921	11 829	74	399	3	11 430	97	10 921	96	509	4,5	
2014	15 579	11 639	75	327	3	11 312	97	10 868	96	444	3,9	
2015	16 550	12 708	77	405	3	12 303	97	11 832	96	471	3,8	

Tabell 22. Rymningar och otillåtna avvikelser, perioden 2006–2015

	Rymningar			Otillåtna avvikelser från öppna anstalter	Olovliga avvikande från utomstående inrättningar eller anstalter
	Totalt	Från slutna fängelser	Inifrån fängelsemurarna		
2006	14	13	0	43	3
2007	8	6	0	51	9
2008	16	14	8	55	9
2009	17	13	1	67	4
2010	12	10	1	54	9
2011	12	7	1	82	5
2012	17	11	6	62	15
2013	15	9	5	56	16
2014	14	13	7	39	9
2015	10	8	2	42	29

* Före 1.10.2006 räknades olovliga avvikande från utomstående inrättning som rymningar.

Tabell 23. Fångarnas användning av tiden, perioden 2006–2015 (procent)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Produktion	19	17	17	15	15	15	15	13	13	13
Fastighetsvård	10	9	9	9	9	9	9	10	9	10
Arbete på öppna anstalter	4	5	5	4	5	5	5	5	6	6
Underhållsarbete	4	3	3	3	2	3	3	3	3	3
Arbete totalt	37	34	34	31	32	32	32	31	31	32
Utbildning	9	9	9	9	9	8	10	8	7	8
Andra aktiviteter	10	6	6	7	8	9	10	10	11	12
Sysselsättning totalt	56	49	49	47	49	49	52	50	49	52
Sjukdom	5	5	5	5	4	4	4	3	4	4
Ej placerad i någon sysselsättning	28	37	37	38	38	38	36	38	39	35
Övrig passiv tid	11	9	9	10	9	9	8	8	8	9
Osysselsatta totalt	44	51	51	53	51	51	48	50	51	48
Sysselsatta fångar i genomsnitt per dag	1448	1233	1199	1081	1040	1047	1060	1012	978	990
Fångar i aktiviteter per dag	2125	1698	1760	1668	1597	1589	1739	1593	1539	1605
Fångar i genomsnitt per dag	3777	3551	3526	3492	3291	3262	3333	3157	3099	3102

Tabell 24. Fångar och fängelser 1976–2015

År	Fångar i genomsnitt per dag					Fångar som anlänt från frihet till anstalt						Frigivna från anstalter	Fängelser 31.12.	Fångplatser i bruk	
	Totalt	Kvinnor	Bötesfångar	Häktade	Utländska fångar	Totalt	Dömda fångar		Bötesfångar	Häktade				I samtliga anstalter	I slutna fängelser %
							Totalt	Under 21 år		Totalt	Under 21 år				
1976	5 596	130	119	770	11	12 999	8 203	525	919	3 689		12 937	18	4 312	77
1977	5 555	132	118	734	14	11 939	6 966	501	1 068	3 709	526	12 179	18	4 414	75
1978	5 399	147	169	673	12	11 183	6 045	443	1 564	3 393	534	11 335	18	4 501	75
1979	5 216	146	152	638	10	10 577	5 621	365	1 614	3 193	484	10 860	18	4 483	75
1980	5 088	135	135	546	8	10 114	5 548	313	1 288	3 120	493	10 206	18	4 543	73
1981	4 883	142	135	553	8	9 840	5 080	291	1 470	3 117	447	10 197	18	4 618	73
1982	4 766	135	128	582	12	10 194	5 209	320	1 347	3 459	540	10 200	18	4 665	73
1983	4 709	161	150	571	8	10 132	4 966	360	1 595	3 327	588	10 183	19	4 629	73
1984	4 524	153	138	536	10	9 671	5 204	390	1 299	3 114	730	9 884	18	4 695	74
1985	4 411	137	113	500	15	9 307	5 277	408	1 161	2 846	672	9 516	18	4 693	74
1986	4 219	126	132	510	11	9 216	5 010	297	1 337	2 867	402	9 240	18	4 738	72
1987	4 175	127	66	468	12	9 467	5 392	285	1 429	2 646	438	9 744	19	4 716	75
1988	3 972	125	91	421	11	9 379	5 096	260	1 821	2 462	382	9 707	21	4 700	75
1989	3 389	112	98	350	11	8 648	5 237	292	1 720	1 691	205	9 272	21	4 739	75
1990	3 441	109	95	372	20	8 831	5 349	201	1 556	1 926	325	8 561	21	4 214	73
1991	3 467	110	137	293	28	8 874	5 411	232	2 016	1 447	247	9 183	22	4 210	71
1992	3 511	110	189	263	43	9 851	5 769	268	2 557	1 525	248	9 755	23	4 220	72
1993	3 421	119	245	248	48	9 435	5 055	234	2 944	1 436	274	9 593	24	4 286	73
1994	3 275	122	221	259	57	8 711	4 424	205	2 661	1 626	306	8 984	25	4 102	72
1995	3 248	133	173	289	73	7 755	3 910	169	2 273	1 572	298	7 661	24	4 095	69
1996	3 197	149	132	300	94	6 594	3 254	172	1 703	1 637	279	7 028	24	3 907	71
1997	2 974	144	119	295	116	6 201	2 937	134	1 671	1 593	205	6 314	24	3 827	71
1998	2 809	140	96	292	130	5 803	2 982	120	1 318	1 503	198	5 883	23	3 508	71
1999	2 743	126	102	354	138	5 838	2 858	113	1 391	1 589	145	5 972	23	3 494	71
2000	2 855	144	121	376	173	6 561	3 312	122	1 581	1 668	220	6 272	22	3 357	71
2001	3 135	159	149	457	248	6 832	3 248	184	1 698	1 886	278	6 516	22	3 399	71
2002	3 433	204	190	478	293	7 451	3 452	106	2 156	1 843	219	7 245	22	3 437	72
2003	3 578	205	198	492	291	7 654	3 520	123	2 223	1 911	211	7 511	21	3 286	76
2004	3 577	206	81	473	284	6 575	3 863	129	867	1 845	189	6 322	21	3 479	72
2005	3 888	242	179	519	282	7 552	3 779	95	1 843	1 930	178	7 063	21	3 460	73
2006	3 778	246	189	463	306	7 292	3 496	72	2 098	1 698	155	7 672	26	3 607	71
2007	3 551	244	134	506	307	7 303	3 568	57	1 856	1 879	177	7 352	26	3 540	71
2008	3 526	232	121	559	325	7 321	3 539	88	1 852	1 930	224	7 196	26	3 517	72
2009	3 492	246	83	569	370	7 059	3 469	104	1 627	1 963	180	7 246	26	3 298	70
2010	3 291	246	57	599	394	6 545	3 244	83	1 303	1 998	186	6 506	28	3 113	67
2011	3 262	234	53	598	444	6 436	3 097	80	1 277	2 062	200	6 358	27	3 092	67
2012	3 236	224	49	626	470	6 066	2 744	65	1 135	2 187	215	6 073	26	3 089	71
2013	3 175	242	48	578	464	5 809	2 640	54	1 179	1 990	187	5 851	26	3 089	70
2014	3 097	239	52	619	483	5 749	2 525	52	1 244	1 980	198	5 700	26	3 083	69
2015	3 086	231	52	597	477	5 671	2 453	42	1 203	2 015	206	5 573	26	3 007	70

Tabell 25. Återfallsbrott (procent) hos dömda fångar som frigavs under perioden 2006–2010 under en observationsperiod på fem år enligt kön, ålder och antal intagningar

		Frigivningsår				
		2006	2007	2008	2009	2010
Totalt		64	64	61	58	59
Kön	man	65	65	62	58	60
	kvinnor	56	50	48	48	50
Ålder vid frigivningen	15–<18	100	100	67	100	100
	18–<21	79	82	80	81	77
	21–<30	72	73	72	67	70
	30–<40	67	67	64	61	65
	40–<50	59	56	53	51	50
	50–	44	40	40	37	35
Antal intagningar	1	49	47	45	39	41
	2	63	63	60	57	60
	3–5	72	68	69	64	66
	6–	78	79	75	75	73
Totalt N		4 558	4 310	4 162	4 243	3 915

Tabell 26. Dagligt genomsnitt av samhällspåföljds klienter, perioden 2006–2015 *

	Övervakning av villkorligt fängelse för unga	Ungdomsstraff	Samhällstjänst	Övervakning av villkorligt frihet	Övervakningsstraff	Totalt
2006	1428	28	1650	1486		4593
2007	1326	17	1672	1785		4800
2008	1246	15	1679	1772		4713
2009	1208	10	1559	1532		4307
2010	1214	12	1428	1316		3970
2011	1178	14	1490	1177		3859
2012	1084	10	1458	1074	18	3645
2013	908	7	1344	1036	29	3324
2014	781	10	1247	1054	45	3137
2015	786	9	1217	1033	48	3093

* Sättet att beräkna genomsnittet av de personer som utför samhällstjänst ändrades 2012. Tidigare beräknades antalet verkställigheter, nu beräknas antalet klienter.

Tabell 27. Verkställighet av samhällstjänst, perioden 2006–2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Begärda utredningar av samhällstjänst	7201	6614	6828	6138	5695	5624	5357	4589	4296	4037
Genomförda utredningar av samhällstjänst*	4852	5260	5292	4893	4250	3929	4089	3610	3451	3136
Positiva utlåtanden	4048	4187	4500	3980	3599	3358	3414	3124	2985	2744
Positiva utlåtanden %	80	80	85	81	85	85	83	87	87	88
Samhällstjänst som skulle verkställas	3679	3696	3609	3370	3076	2927	2741	2523	2359	2329
Inledd samhällstjänst	3389	3411	3430	3160	2891	2751	2704	2366	2204	2136
Slutförd samhällstjänst	2856	2768	2926	2804	2482	2330	2296	2086	1908	1832
Avslutad samhällstjänst**	3596	3436	3598	3483	3047	2761	2827	2507	2354	2210
Enligt underrättens beslut återförvandlade till fängelse	662	621	595	581	505	402	482	373	375	326
% av inledda	19	18	17	18	17	15	18	16	17	15
Utförda timmar samhällstjänst under året	278 052	262 617	268 321	261 096	231 235	220 440	225 158	199 514	180 749	173 658
Klienter som utförde samhällstjänst 31.12.	1531	1597	1530	1345	1315	1441	1302	1217	1157	1127
Samhällstjänstklienter i genomsnitt per dag	1650	1672	1679	1559	1428	1490	1458	1344	1247	1217

* Omfattar inte de fall där det inte har varit möjligt att uppställa något utlåtande

** I avslutade samhällstjänster ingår slutförda, förvandlade, avlidna och övriga (domstolen har ansett verkställigheten slutförd)

Tabell 28. Övervakning av villkorligt frigivna, perioden 2006–2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nya fall av övervakning under året	1179	1140	934	860	830	768	739	757	752	733
Fall av övervakning under året totalt	2627	2750	2788	2514	2210	2003	1860	1791	1688	1710
Övervakning avskaffat	110	151	155	133	118	100	100	103	110	122
Provtid löpt ut	410	511	805	842	766	693	658	594	578	597
Under övervakning den 31 december	1610	1854	1654	1380	1235	1121	1034	1035	1042	1023
Genomsnittlig antal övervakade per dag	1486	1785	1772	1532	1316	1177	1074	1036	1054	1033

Tabell 29. Övervakning av dömda till villkorligt fängelse, perioden 2006–2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nya fall av övervakning under året	769	684	634	705	644	751	901	757	743	772
Fall av övervakning under året totalt	2169	2218	1926	1919	1873	1940	2279	1775	1493	1452
Övervakning avskaffat	77	63	57	44	51	47	40	22	24	23
Övervakningstid löpt ut						1	376	764	704	624
Provtid löpt ut	635	613	558	581	582	594	560	135	68	40
Under övervakning den 31 december	1448	1292	1214	1229	1189	1378	1018	829	757	795
Genomsnittlig antal övervakade per dag	1428	1326	1246	1208	1214	1178	1084	908	781	786

Tabell 30. Verkställighet av ungdomsstraff, perioden 2006–2015

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ungdomsstraff som skulle verkställas	34	23	16	10	18	15	10	6	10	8
Slutförda ungdomsstraff	27	26	14	11	12	12	11	3	5	6
Genom underrättens beslut återförvandlade till fängelse	3	2	3	3	1	2	2	2	1	1
Personer som avtjänade ungdomsstraff i genomsnitt per dag	24	18	12	10	12	14	10	7	10	9

Tabell 31. Verkställighet av övervakningsstraff, perioden 2012–2015

	2012	2013	2014	2015
Begärda utlåtanden om övervakningsstraff	1288	949	825	828
Genomförda utredningar av övervakningsstraff	890	603	578	573
Avgivna positiva utlåtanden	339	320	328	340
Avgivna positiva utlåtanden %	38	53	57	59
Övervakningsstraff som skulle verkställas	198	223	272	270
Inledda övervakningsstraff	143	196	229	247
Avslutade övervakningsstraff	110	162	201	221
Enligt underrättens beslut återförvandlade till fängelse	9	23	42	21
% av inledda	8	14	21	10
Genomsnittstid (dagar) av avtjänad tid	46	64	58	63
Verkställdes den 31 december	16	16	44	51
Verkställdes i genomsnitt dagligen	18	29	45	48

*Omfattar inte de fall då det inte varit möjligt att utarbeta ett utlåtande

Tabell 32. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter vid slutförda påföljder, perioden 2009–2015 (procent)

	2009					2010					2011				
	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	Totalt
Brott mot liv och hälsa	23	33	16	50	20	27	36	16	15	22	25	37	17	33	22
Narkotika-brott	3	14	4	0	6	3	15	4	0	6	6	16	6	0	8
Trafik-fylleri	24	11	54	0	41	28	8	53	0	40	22	7	50	17	37
Trafikbrott	2	3	3	0	3	4	2	2	8	3	3	2	2	0	2
Egendoms-brott	30	31	18	43	23	32	31	20	77	24	36	29	19	33	24
Sexualbrott	2	3	1	0	1	2	5	1	0	2	3	5	1	0	2
Övrigt	16	7	4	0	6	4	2	3	0	3	4	4	5	17	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	753	1101	3483	14	5351	630	953	3047	13	4643	645	850	2761	12	4268

	2012						2013					
	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt
Brott mot liv och hälsa	27	44	17	15	13	24	27	39	17	20	9	22
Narkotika-brott	7	18	6		3	8	6	23	7	0	4	9
Trafik-fylleri	20	3	51	15	55	36	20	4	51	20	59	36
Trafikbrott	3	2	2		0	2	4	1	2	0	0	2
Egendoms-brott	37	26	19	69	14	24	35	25	17	60	8	22
Sexualbrott	2	5	2		0	2	2	5	2	0	0	2
Övrigt	4	2	3		15	4	5	3	5	0	21	5
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	995	823	2827	13	101	4759	955	773	2542	5	196	4471

	2014						2015					
	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt
Brott mot liv och hälsa	24	40	18	25	13	23	22	41	17	0	16	22
Narkotika-brott	11	18	7	0	2	9	9	16	8	14	2	9
Trafik-fylleri	19	3	46	0	53	33	16	4	46	29	47	32
Trafikbrott	3	1	3	0	2	3	5	1	2	14	2	3
Egendoms-brott	35	29	19	63	12	24	38	28	20	43	11	24
Sexualbrott	3	7	4	0	1	4	3	8	3	0	0	4
Övrigt	3	2	5	13	17	5	7	2	4	0	22	5
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	795	713	2354	8	201	4071	691	742	2210	7	221	3871

Tabell 33. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Totalt	N
Ungdomsstraff									
2010	58	42	0	0	0	0	0	100	12
2011	55	45	0	0	0	0	0	100	11
2012	45	55	0	0	0	0	0	100	11
2013	0	100	0	0	0	0	0	100	6
2014	60	40	0	0	0	0	0	100	10
2015	9	82	9	0	0	0	0	100	11
Övervakning av dömda till villkorligt fängelse									
2006	13	59	28	0	0	0	0	100	1442
2007	13	59	28	0	0	0	0	100	1318
2008	13	60	27	0	0	0	0	100	1247
2009	18	64	18	0	0	0	0	100	1078
2010	8	63	29	0	0	0	0	100	1102
2011	9	58	34	0	0	0	0	100	1042
2012	4	53	42	0	0	0	0	100	1146
2013	3	34	62	1	0	0	0	100	950
2014	9	57	34	0	0	0	0	100	782
2015	7	57	35	1	0	0	0	100	800
Övervakning av villkorligt frigivna									
2006	0	3	13	17	32	22	13	100	1456
2007	0	3	14	17	32	22	12	100	1751
2008	0	3	12	18	34	22	12	100	1796
2009	0	1	11	15	34	24	15	100	1475
2010	0	4	12	15	33	20	16	100	1277
2011	0	4	15	14	30	21	16	100	1210
2012	0	2	13	13	30	25	16	100	1096
2013	0	3	12	13	32	24	16	100	1035
2014	0	3	14	12	30	24	18	100	1069
2015	0	4	14	13	30	22	17	100	1067

Fortsätter på nästa sida

Tabell 33 fortsätter. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Totalt	N
Samhällstjänst									
2006	0	5	19	19	24	19	14	100	1678
2007	0	5	17	15	27	21	15	100	1759
2008	0	4	19	17	25	20	15	100	1750
2009	0	2	15	21	27	19	16	100	1588
2010	0	6	16	20	28	19	12	100	1354
2011	0	4	12	20	30	19	15	100	1537
2012	0	2	12	20	29	20	18	100	1522
2013	0	2	13	17	30	20	19	100	1390
2014	0	3	13	17	29	17	20	100	1319
2015	0	3	15	15	29	21	19	100	1229
Övervakningsstraff									
2012	0	0	7	20	27	13	33	100	15
2013	0	7	24	13	31	11	13	100	45
2014	0	2	19	33	26	12	7	100	42
2015	0	13	25	17	21	10	15	100	48

Tabell 34. Samhällspåföljds klienternas könsfördelning enligt påföljd den 1 maj, perioden 2006–2015

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Övervakning av dömda till villkorligt fängelse	Men	1 277	1 153	1 133	970	975	916	995	826	671	716
	Kvinnor	165	165	114	108	127	126	151	124	111	84
	Totalt	1 442	1 318	1 247	1 078	1 102	1 042	1 146	950	782	800
Ungdomsstraff	Men	28	19	16	11	12	9	11	6	10	11
	Kvinnor	2	0	0	1	0	3	0	0	0	0
	Totalt	30	19	16	12	12	12	11	6	10	11
Samhällstjänst	Men	1 529	1 601	1 588	1 414	1 220	1 362	1 346	1 210	1 179	1 081
	Kvinnor	149	158	162	174	134	175	176	180	140	148
	Totalt	1 678	1 759	1 750	1 588	1 354	1 537	1 522	1 390	1 319	1 229
Övervakning av villkorligt frigivna	Men	1 377	1 655	1 706	1 367	1 203	1 108	1 009	953	982	961
	Kvinnor	79	96	90	108	74	102	87	82	87	106
	Totalt	1 456	1 751	1 796	1 475	1 277	1 210	1 096	1 035	1 069	1 067
Övervakningsstraff	Men							15	43	40	42
	Kvinnor							0	2	2	6
	Totalt							15	45	42	48
Samhällspåföljder totalt	Men	4 211	4 428	4 443	3 762	3 410	3 395	3 376	3 038	2 882	2 811
	Kvinnor	395	419	366	391	335	406	414	388	340	344
	Totalt	4 606	4 847	4 809	4 153	3 745	3 801	3 790	3 426	3 222	3 155
	Kvinnor %	8,6	8,6	7,6	9,4	8,9	10,7	10,9	11,3	10,6	10,9

Tabell 35. Socioekonomisk bakgrund hos personer som utförde samhällstjänst den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Försörjning										
Studerande	6	6	5	5	5	5	5	5	6	6
Anställda	31	30	35	30	27	27	29	28	26	23
Arbetslösa	54	53	51	54	56	57	54	56	56	58
Värnpliktiga	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	9	10	9	11	11	10	11	10	11	11
Övriga					1	1	1	1	1	1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1678	1759	1750	1588	1345	1401	1303	1256	1269	1117
Bostadssituation										
Permanent bostad	86	84	86	87	88	86	85	87	89	89
Internat	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Tillfällig bostad	8	8	9	9	7	9	10	8	6	6
På anstalt	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Bostadslös	4	5	4	2	3	3	4	4	3	3
Totalt	100	100	101	100	100	100	100	100	100	100
N*	1678	1759	1750	1588	1348	1405	1312	1147	1274	1121

* Klienter vars kartläggningsuppgifter saknas inte medräknade

Tabell 36. Socioekonomisk bakgrund hos övervakade villkorligt frigivna den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Försörjning										
Studering	5	5	4	4	6	8	7	8	7	9
Anställda	13	16	17	19	19	21	21	22	23	24
Arbetslösa	68	66	67	66	62	58	60	58	60	56
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	13	13	12	11	13	13	12	11	10	10
Övriga	1					0	0	1	1	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1456	1751	1796	1475	1244	1141	1011	953	988	983
Bostadssituation										
Permanent bostad	66	63	63	68	69	68	70	70	72	74
Internat	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2
Tillfällig bostad	16	19	19	17	17	19	17	16	14	15
På anstalt	4	3	3	2	2	2	1	2	2	1
Bostadslös	11	12	12	11	10	8	9	9	10	8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1456	1751	1796	1475	1252	1156	1027	966	1021	1002

* Klienter vars kartläggningsuppgifter saknas inte medräknade

Tabell 37. Socioekonomisk bakgrund hos övervakade villkorligt dömda till fängelse den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Försörjning										
Studering	29	28	24	24	26	24	25	24	26	28
Anställda	18	17	20	20	15	15	15	13	13	12
Arbetslösa	50	48	49	50	51	54	54	55	56	54
Värnpliktiga	2	1	1	1	1	1	1	1	0	1
Pensionärer	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2
Övriga		5	5	4	5	4	4	6	4	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1442	1318	1247	1078	1071	948	1008	894	725	661
Bostadssituation										
Permanent bostad	82	82	82	83	84	81	80	80	80	82
Internat	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
Tillfällig bostad	7	8	8	8	8	8	8	7	7	7
På anstalt	4	4	3	4	3	4	6	6	5	4
Bostadslös	6	5	6	4	5	6	5	6	6	6
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1442	1318	1247	1078	1083	959	1019	910	729	669

* Klienter vars kartläggningsuppgifter saknas inte medräknade

Tabell 38. Socioekonomisk bakgrund hos personer som avtjänade ungdomsstraff den 1 maj, perioden 2006–2015 (procent)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Försörjning										
Studerande	24	11	31	33	42	33	18	17	30	30
Anställda	10	22	25	0	8	17	0	0	0	0
Arbetslösa	42	50	38	50	42	33	36	83	50	50
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga	21	17	6	17	8	17	45	0	20	20
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Bostadssituation										
Permanent bostad	62	68	81	42	92	58	75	50	50	80
Internat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tillfällig bostad	14	11	6	17	8	8	0	17	10	10
På anstalt	17	21	13	25	0	33	25	17	30	10
Bostadslös	7	0	0	16	0	0	0	17	10	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	30	19	16	12	12	12	11	6	10	10

* Klienter vars kartläggningsuppgifter saknas inte medräknade

Tabell 39. Socioekonomisk bakgrund hos personer som avtjänade övervakningsstraff den 1 maj, perioden 2012–2015 (procent)

	2012	2013	2014	2015
Försörjning				
Studerande	20	5	12	15
Anställda	33	44	26	23
Arbetslösa	20	42	36	42
Värnpliktiga	0	0	0	0
Pensionärer	20	9	14	10
Övriga	7	0	12	10
Totalt	100	100	100	100
N*	15	43	42	48
Bostadssituation				
Permanent bostad	87	96	98	94
Internat	0	2	0	4
Tillfällig bostad	7	0	0	0
På anstalt	7	2	2	2
Bostadslös	0	0	0	0
Totalt	100	100	100	100
N*	15	45	42	48

* Klienter vars kartläggningsuppgifter saknas inte medräknade

Tabell 40. Samhällspåföljds klienter som deltog i programverksamhet vid påföljder som slutfördes under perioden 2011–2015

	Övervakning av villkorligt frigivna					Övervakning av dömda till villkorligt fängelse					Samhällstjänst				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Antiaddiktion				0	0				0	0				9	5
Trafiksäkerhetsprogram	3	4	1	1	2	1	0	4	4	1	73	89	83	102	93
MOVE!			2	0	0			0	1	1			5	8	5
Programmet Ratten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	6	14	3
Hantering av vrede (grupp)	0	5	2	3	0	0	7	2	3	2	15	29	14	6	10
Hantering av vrede (individ)	17	3	6	9	7	26	18	17	13	8	21	24	28	28	31
Den nya vägen			1	2	4			0	0	1			0	13	9
Programmet VINN					0					0					1
Fem samtal om förändring	33	24	11	19	12	55	47	21	32	22	129	153	135	107	94
Period i missbrukarvård	7	11	3	0	1	0	16	4	2	3	91	119	89	119	105
Totalt	60	47	26	34	26	82	88	48	55	38	334	417	360	406	356

	Övervakningsstraff			
	2012	2013	2014	2015
Antiaddiktion			0	1
Trafiksäkerhetsprogram	4	1	7	5
MOVE!		2	0	0
Programmet Ratten	0	0	0	0
Hantering av vrede (grupp)	0	0	1	0
Hantering av vrede (individ)	2	1	3	1
Den nya vägen		0	0	0
Programmet VINN				0
Fem samtal om förändring	3	3	9	4
Period i missbrukarvård	1	0	0	0
Internetbaserat program för missbrukarvård 4 veckor	0	1	2	0
Internetbaserat program för missbrukarvård 6 veckor	0	2	1	0
Totalt	10	10	23	11

Tabell 41. Tillämpning av sanktioner och åtgärder vid samhällspåföljder under perioden 2006–2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Samhällstjänst										
Skriftliga anmärkningar	1288	1259	1344	1275	1049	1047	968	944	795	594
Skriftliga varningar										277
Avbruten verkställighet	756	779	805	741	615	588	602	540	606	493
- av vilken förbud mot inledning av verkställighet	168	201	213	188	171	135	144	137	132	118
- av vilken förbud mot fortsättning av verkställighet	11	12	13	10	9	16	23	7	9	16
Totalt	2044	2038	2149	2016	1664	1635	1570	1484	1401	1364
Övervakningsstraff										
Skriftliga anmärkningar										17
Skriftliga varningar							33	46	55	32
Avbruten verkställighet							44	77	69	59
- av vilken förbud mot inledning av verkställighet							14	32	28	17
- av vilken förbud mot fortsättning av verkställighet							6	1	0	1
Totalt							77	123	124	108
Övervakning av dömda till villkorligt fängelse										
Skriftliga anmärkningar						3	37	62	32	57
Skriftliga varningar							8	18	8	18
Begäran om avhämtning till polisen						3	57	84	61	68
Anmälan till åklagaren							3	11	10	7
Totalt						6	105	175	111	150
Ungdomsstraff										
Skriftliga anmärkningar	17	17	21	4	10	4	2	2	4	4
Skriftliga varningar	5	8	6	2	3	2	2	0	0	3
Begäran om avhämtning till polisen	1	5	1	1	3	2	4	0	4	2
Avbruten verkställighet	10	7	9	4	3	4	4	4	3	4
- av vilken förbud mot inledning av verkställighet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- av vilken förbud mot fortsättning av verkställighet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	33	37	37	11	19	12	12	6	11	13
Övervakning av villkorligt frigivna										
Skriftliga anmärkningar										24
Skriftliga varningar	84	80	78	87	87	83	48	60	51	54
Begäran om avhämtning till polisen	19	89	126	85	90	70	51	69	64	66
Anmälan till åklagaren	2	15	31	22	22	13	6	10	16	6
Totalt	105	184	235	194	199	166	105	139	131	150

BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

Tel. +358 29 56 88500

Fax +358 29 56 65440

viestinta.rise@om.fi

ISSN 2242-6957